

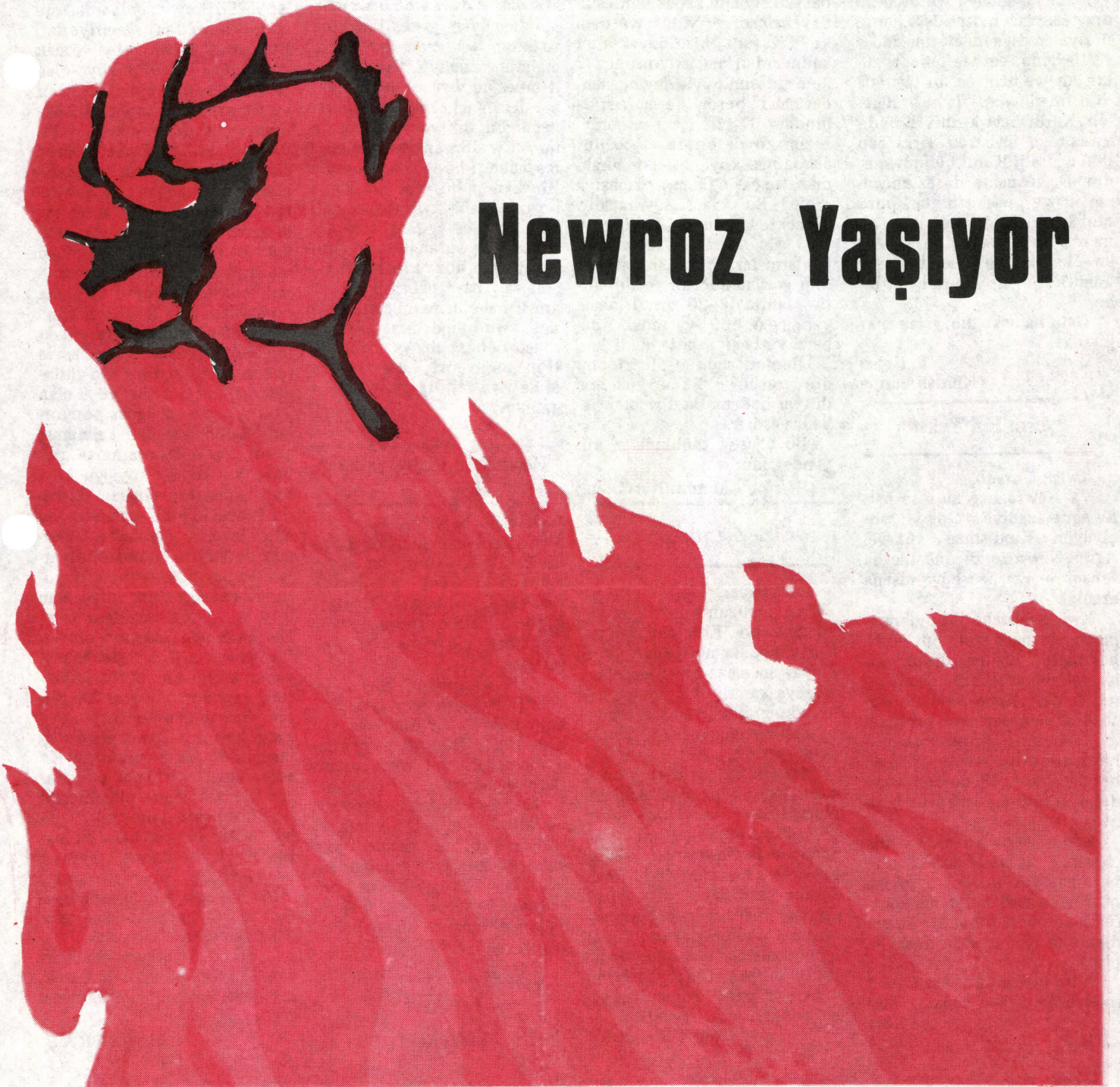
DENGÊ

KOMKAR

Sal : 4
Wext : 12.4.1982
Hejmar : 40
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

Newroz Yaşiyor

NAMEYÊN XWENDEVANAN

Biji azadi û rızgari

Ji Dengê KOMKAR ra,
Ez gelek silavên şoreşgerî ji
bo we dişimim.

Xelqê me-Kurdên Suriyê he-
cê ku Dengê KOMKAR dîghê-
je destê wan, bî gelek kêfxweşî
dixwinin. Em karên we mezin û
bîlind dibînin.

Em xwendevanên welatpa-
rêz, pêşverû û demokrat bî ras-
ti we wek hevalên xwe dibînin.
Dengê we, dengê me ye, dengê
karker û cotkarên Kurdîstanê
ye. Em piştgirîya we dikin û
dixwazîna hûn bê tîr pêşta herin,
dî rîya azadiya mîletê me da.

Hevalno, em we pîr spas di-
kî ku we nemaze (bî taybetî)
dî hejmarên dawî da bê tîr rûpe-
lên Kurdî belavkirine. Em di-
xwazîna çî nivîsarên Tîrkî çap
dibî, usa jî Kurdî bî nivîsar-
dî. Dî vê nîfê me da ez dixwa-
zîm jî we pîrsekê bîkîm, pîrsa
mîna lî ser "Olê Zerdûşt"ê Da-
xwaza me jî Dengê KOMKAR
ewe ku, karibe lî ser vê yekê
bendeke jî gelê me ra belav bi-
ke.

Heta nameke dî, gelek silav
jî we ra.

S. Hesso
Kîmîşîlî/Suriye

Werin Em Yekbî

Xwişk û brano,

Va Newrozê nû disa hat.
Ev agirê azadiyê wê disa lî serê
çiyavên Kurdîstanê vêkeve.
Agirê Newrozê dî dilê me da
venamîre. Ew agir bûye nişana
azadiyê.

Xwişk û brano jî bo derani-
na rojê nû werin! Em destê
hev bigrin. Em baş dîzanin ku
iro gelê me lî ser erdê Kurdîsta-
nê, lî çar aliyên welêt dî bî
zordestiyên mezin da pîr/dîma-
le. Gelê me, mirovên reben û
hejarê dî nav vê rewşa nebaş da
berxwe didin. Bî hezaran bîra-
derên me dî zindanan da hati-
ne girtin.

Brano werin em dî vê roja
Newrozê da destên xwe bîdî
hev, em yekbî. Jî bo rojê
nû, rojê azad werin, em xeba-
tên xwe pêşta bîbî. Da ku em
dîkarîbî Newrozê bî dilekî şa
pîroz bîkîm.

Jî bo avakîna welat û jî bo
rojên azad; xebat, xebat, xebat!
Keça Kurd
Fatê

Yüzbaşı Kardeşimin gözünü bağlayıp götürdü

KOMKAR'lı arkadaşlar,
Ben Mardin'in Nusaybîn ka-
zasının ... köyündenim. Bir gün
faşist cunta bizim köye baskın
etti. Köyde fazla Türkçe bilen
yoktur. Erkekleri, kadınları ve
5 yaşındaki çocukları meydana
topladılar, hazırol vaziyette
beklettiler. Önce bütün erkek-
lere sopa attılar. Sonra erkekleri
bırakıp kadınlara dayak atmaya
başladı. Benim küçük kardeşim
dayanamadı ve yüzbaşıya dedi
ki "Biz varız, bize dayak atın,
kadınlardan ne istiyorsunuz?"

Kardeşim böyle deyince jan-
darmalar beşer sırtına
bindiler. O çok işkence gördü.
Bizim köyde bir de çaş vardır.
Jandarma köyü bırakır bırak-
maz, bu çaş oğlu çaş yüzbaşıya
gidip "Bu adam devrimcidir.
dernekte kayıtlıdır" demiş.

3 gün sonra bir daha geldi
jandarmalar. Yüzbaşı kardeşim
gözünü bağladı ve alıp git-
ti. Mardin'de 20 gün işkence
yapmışlar. 65 yaşındaki ba-
bam yüzbaşıya gitti, dedi ki "
"Oğlumun suçu nedir ki onu
dövüyorsunuz?" Bunun üzerine
ihtiyar babamı da dövdüler, iş-
kence ettiler.

Bu olay ... tarihinde ... kö-
yünde oldu.

Mardin/Kürdistan

Sizleri kutlarım

Arkadaşlar,

Siz, omuzunuzdaki ağır yü-
kü taşımaya, Kürt halkının se-
sini dünya kamuoyuna duyur-
maya, önümüze çıkan engelleri
aşmaya kararlı olduğunuzu ka-
nıtladınız. Bunun en son örneği
başarıyla sonuçlanan 41 günlük
açlık grevidir.

Kararlı kavganızdan dolayı
sizleri kutlarım. Ben sizin bu
mücadelenize katılmayı borç
biliyorum. Ama ne yazık ki şu
anda cezaevindeyim. Aslında
bu mektubu ana dilim olan
Kürtçe yazmak isterdim. Fakat
üzülerek belirtiyim ki bunu ye-
terince beceremiyorum. Onun
için sizden ricam şu: Bana
Kürtçe alfabe, Kürdistan tarihi
hakkında kitap ve benzeri şey-
leri gönderirseniz sevinirim.

Behçet/Frankfurt

Caş û Hêzên Noker

Hevalno,

Dema ku mîna hejmara Den-
gê KOMKAR, hejmara nû dit,
ez gelek pê serbîlind bûn. Roj-
neme Dengê KOMKAR lî vir bî
dilekî freh û bî evîni tê xwen-
dîn. Em jî bo xebata weye me-
zin ra zor spas dikin. Daxwaza
me dî sistemeke wekhevi û de-
mokratik da serketîna doza
Kurdîstanê ye. Bo vê yekê jî
hewce (lazîme) em hemû şorîş-
vanên Kurd rêç û refên xwe bi-
kîm yek. Lewra doz û armanca
me hemûyan yeke. Em çîqas
zû bîbîn yek, emê ew qas zû
bîghêjîna azadiyê. Her wusan
jî hînek mîrovên Kurd hene, jî
ber nezani û kevnepereştîyê tîna
xapandîna, dîkevehembêza dij-
mîna. Ew dixwazîna yekîtiya şo-
reşvanan jî hev bîdîna qetandîna.
Hînekan jî bo dîna, hînekan jî
bo nan, canê xwe fîrotîna dij-
mîna. Ew dest jî caşîtîyê ber-
nadîna. Her wusan jî dema mîro-
vek radîbe doza azadiyê dîme-
şîna, ew navê nebaş lî wan di-
kîna û nahêlîna rençberên reben
serê xwe bîlînd bîkîna. Ew mîro-
vên bêbext dixwazîna bî sax-
tî me bîkîna gorê. Lê ew nîkarîna
dî vê rîya rast da me şunda ve-
gerîna.

Mızgîn/Kaire

Hovitiyên Kolonyalîstan Dajon

Hevalên hêja,

Ez berî çendekî bûme mîva-
nê karkereki Kurd, mîna lî bal
wî bandekî "şerî" guhdarî kir.
Ev banda jî bajarê Merdînê
gundê ... hatîbû şandîna. Dî ban-
dê da bav dî û pîsmamên wî qî-
sekîrîna.

Bavê wî dî bandê da dibêje:
"Kurê mîna ezê tera çî bêjim,
hewadîsên lî vir dilê mîrovên
dîşewîtîna, loma ez naxwazîm
jî tera deng bîkîm. Welle, bî ras-
tî tofan hatiye lî ser gelê me.
Rojekê mîna dît ku, leşker keça
îsê Mîrxê, jîna, bûk û kurên wî
hîldan bîrîna. Paşî çendekî xên
jî keça kor yêna dîna berdan.
Lê demekê xelqê dîtiye porê
wê keçêkê rût kirîna û heta nî-
ha kes nîzane, ew keça belen-
gaz çî hatîyê sêrî."

Bî silavên hevalti

Şoreş
Welatparêzekî Kurd lî Bremen

Zulmün sonu gelmiyor bir türlü

Arkadaşlar,

Kürdistan'da faşist cunta
geldi geleli Kürt köylerini kana
buluyor. Cunta kardeş kavgası-
nı sona erdireceğini vaad etti.
Fakat yaptıkları söyledikleri ile
çelişiyor. Cunta ilk iktidara
geldiğinde insanların çoğu da
cuntaya kanmıştı, ben de
içinde olmakla beraber. Fakat
sonra cuntanın yaptıklarını gö-
rünce ozaman anladım cuntan-
nın kimin adamı olduğunu.
Şimdi cuntanın sömürgeci fa-
şist olduğu fikrindeyim. Şimdi
size kendi bulunduğum kaza-
nın köylerindeki olayları anlat-
maya çalışacağım.

Afşin'e bağlı tüm köyleri
her hafta bir kere basıyorlar.
Köylüleri köy meydanına top-
layıp dayaktan geçiriyorlar.
Bunlardan birkaç köyü örnek
vereceğim. Bir Kürt köyü olan
Domuzdere'de tüm köylüleri
köy meydanına topladılar. Ka-
dınları bir daire erkekleri bir
daire yaptılar. Ondan sonra
domaldıp kızılarına coplularla
vurdular. Ondan sonra azıllı fa-
şist olan başçavuş erkeklerle
dönerek "size erkeklik yok
mu hani Kürtler kahraman
olurdu" dedi. Onları karşı koy-
maya davet ediyordu ki orada
kurşunlaşmalar. Köylüler buna
gelmediler ondan sonra erkek-
leri de falakadan geçirdiler ve
içlerinde üç köylüyü alıp götür-
düler. Diğer bir Kürt köyü olan
... de her hafta basıyor-
lar. Zaten gençler kalmamış
şimdi sıra ihtiyarlarımıza gel-
miş. Bu köyde köylüyü köy-
meydanına toplamışlar, iki ka-
dını ayaklarında asmışlar. Gider-
ken de köyde bulunan ihtiyar-
ları toplayıp sıkıyönetime gö-
türmüşler. Bir Türk köyü olan
... da askerlerle köy-
lüler arasında çatışma olmuş.
Çatışmaya neden faşist başça-
vuşun köyde bir bayana sarkın-
tılık yapması. Çatışma bir gün
sürüyor. Ondan sonra o köyü
kasıp kavuruyorlar. Çatışma sı-
rasında üç asker vurulmuş. Kı-
saca şunu söylemekte yarar
var. Her dönemde olduğu gibi
bu dönemde hayırlar var, bun-
lar halkın başına bela olmuş-
lar. Köylüyü şikayet ediyorlar
her köyde silah istiyorlar.
Veren de bela içinde vermeyen
de. Çünkü verene "birkaç tane
daha vereceksin" diyorlar.

Kısacası, Türkiye halkları
kan ağlıyor. Bundan da kurtu-
luş yolu güçlerin birliğinden
geçer.

Silo/MARAS

ÖRGÜT HABERLERİ

8 Mart uluslararası kadınlar günü

● 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü, kadın arkadaşlarımızın 7 Mart pazar günü dernek lokalinde düzenledikleri bir toplantı ile kutlandı. Kürdistanlı Kadınları Örgütlenme Komitesi - Bremen adına hazırlanan Kürtçe ve Türkçe bildiriler okundu, kadınlara bugünün tarihçesi ve önemi anlatıldı. Daha sonra Filistinli kadınları konu alan bir film gösterildi. Ayrıca, kadın arkadaşların hazırlanmış oldukları yemekler yenildi. Toplantıya yaklaşık 70 kadar kitle katıldı.

Yine, 8 Mart pazartesi günü DGB Kadınlar Grubu'nun Bremen'de düzenlediği yürüyüşe Bremen Kürdistanlı Kadınları Örgütlenme komitesi de katıldı ve dünya kadınlarının emperyalizme, faşizme, silahlanmaya ve her türden sömürüye karşı mücadelesinde yerini aldı.

● DİSK'in kuruluşunun 15. yılı nedeniyle derneğimiz tarafından 14 Şubat tarihinde kitleye açık bir seminer verildi. Seminere pek çok Türkiyeli, Alman ve Yunanlı ilerici, emekçi insan katıldı. Türkçe ve Almanca olarak verilen seminerde, Türkiye'deki sendikal mücadele ve günümüzdeki durum tartışıldı.

Katılanların tamamı Türkiyeli ilerici ve devrimci güçlerin ..endi aralarında henüz bir birlik oluşturamamış olmalarını büyük bir eksiklik olarak değerlendirdiler.

Tartışmalı geçen seminerde çeşitli sorunların değerlendirilmesi ve karşılıklı görüş alış-verişinde bulunulması olumlu oldu.

Yabancı Sorunları Üzerine Tartışma

● Bremen Zionsgemeinde'nin düzenlemiş olduğu hafta sonu seminerine katılan iki arkadaşımız tarafından, seminere katılan 16-19 yaşları arasındaki Alman gençlerine, F.Almanya'daki yabancı işçilerin sorunları, yabancı düşmanlığının nedenleri, kaynakları, ayrıca yabancı işçilerin, özellikle de Klirt işçilerinin kendi ülkelerindeki politik, ekonomik ve sosyal yaşamları konusunda bilgi verildi. Daha sonra yapılan tartışmada, gençlerin bu konuda hiç bilgi sahibi olmadıkları, yalnızca ön yargılarla yabancılara karşı tavrı aldıkları ortaya çıktı. Hamburg'ta yapılan Newroza davet edilen gençler, seminerin kendileri için çok yararlı geçtiğini ve gelecekte de aynı tür toplantılar yapılmasını dilediklerini belirttiler.

Sömürgecilik ile mücadele günü ve seminer

● Derneğimiz lokalinde 21 Şubat sömürgecilikle mücadele günü nedeniyle 28.2.1981 günü "Sömürgecilik" konulu bir seminer verildi. Tarih içerisinde sömürgeciliğin ortaya çıkışı, gelişimi ve bugünkü durum incelendi, özel olarak da Kürdistan'a indirgenmesi yapıldı.

Bremen Radyosu Derneğimizle Program Yaptı

Derneğimiz lokalinin de bulunduğu binada düzenlenen bir gecede Bremen radyosu binadaki grupların temsilcileriyle birer konuşma yaptı. Burada derneğimizin amaçları, çalışmaları ve ülkemiz Kürdistan hakkında bilgi verildi, ayrıca saz eşliğinde söylenen türküler banda kaydedildi. Program, mayıs ayı içinde yayınlanacak.

Bremen D.K. muhabiri — Bedo

Arkadaşlar,

● Derneğimiz KOMKAR'ın çalışmalarını daha güçlü bir şekilde desteklemek amacıyla bir dayanışma kampanyası açmış bulunmaktadır. Şimdiye kadar 2050 DM toplandı. Konuştuğumuz ilerici ve yurtsever Kürdistanlı emekçiler bu konuda bizi anlayışla karşılıyor ve yardımda bulunuyorlar. Bu aynı zamanda halkımızın KOMKAR'a gösterdiği ilginin de bir belirtisidir. Kampanyamız KOMKAR'ın gelecek kurultayına kadar sürecek tir.

Gavan

D.K. Stuttgart muhabiri

8 Mart Kadınlar Günü

● Kadınların çifte baskıya ve sömürüye karşı mücadelelerinin simgesi olan 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü'nü bir gece ile kutlayan Alman Sendikalar Birliği (DGB) Kürdistan İşçi Derneği'miz ve Kürdistanlı Kadınları Örgütlenme Komitesi'ni de davet etti. DGB binasında yapılan gecenin açılışını derneğimiz korusu yaptı. Gecenin başlangıcında bir bayan arkadaşımız kürsüye çıkarak, katmerli bir çifte sömürü altında olan Kürdistanlı kadınların anti-sömürgeci mücadelede aktif görevler aldığını belirtti. Zengin bir kültür programına sahip olan gecede derneğimiz folklor ekibi büyük bir ilgi gördü. Ayrıca derneğimiz bir kitap standı açtı, yiyecek sattı. Yaklaşık olarak 500 kişinin katıldığı gece Kürdistanlı Kadınlar Komitesi ve derneğimiz açısından oldukça olumlu oldu.

Nürnberg D.K. muhabiri — Bırındar

NATO manevralarına karşı protesto kararı

Dostlar,

● Bundan 15 gün önce Norveç İşçi Partisi Kuzey Bölge Örgütü yaptığı yıllık olağan Kongreden 17-28 Mart tarihleri arasında Kuzey Norveç'te gerçekleştirilecek olan NATO manevralarına ABD askerleriyle, Türk generallerinin katılmasını istememe kararı alındı. Gerekçe de Reagan'ın Polonya'ya karşı sürdürdüğü iki yüzü politika idi.

Biz bu kararı desteklediğimizi belirten bir basın açıklaması yaptık. Açıklamamız ajanslar tarafından basın organlarına iletildi. Çeşitli gazeteler ona geniş yer verdiler. Bundan böyle koşullar elverdikçe bu tür çalışmalarını sürdüreceğiz.

Norveç Kürdistan Demokratik İşçi Derneği

Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi

13. Kuruluş yılı toplantısı

● Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi'nin 13.yılıni kutlama gecesine katıldık. Gecede çok sayıda kuruluş temsilcisi yer aldı. Biz de mesaj verdik. Enternasyonal bir havada geçen gecede halkların kardeşliği dile getirildi. Filistin ve Kürt halkının destek ve dayanışması dile getirildi.

Köln D.K. muhabiri — Kalo

● 27 Şubat günü Hattingen Volkshochschule "Kürdistan Nedir?" konulu kitleye açık bir seminer düzenledi. Bochum ve Çevresi Kürdistan İşçi Komitesi'nin de yer aldığı toplantıya değişik uluslardan 100'e yakın kitle katıldı.

Bir arkadaş, Kürdistan tarihi hakkında bilgi verdi ve harita üzerinde ülkemizin yeri ile coğrafi yapısını anlattı. Konuşmalar Kürtçe, Türkçe ve Almanca dillerinden yapıldı.

Hattingen D.K. muhabiri

ABD'nin Orta Amerika'daki tutumu protesto edildi

● ABD'nin Orta Amerika'da giriştiği barbarca eylemler ve faşist yönetimleri desteklemesine karşılık Batı Berlin'de geniş kapsamlı bir komite oluşturuldu. Komite 27 Mart günü bir protesto yürüyüşü düzenledi. Eyleme 30'un üzerinde örgüt katıldı. Türkiyeli ve Kürdistanlı pek çok emekçi de bu yürüyüşte yer aldı. 10.000'e yakın kişinin katıldığı mitingde ABD'nin saldırgan tutumu kınandı ve Latin Amerika halklarıyla dayanışma dile getirildi.

Bu arada birkaç kendini bilmez arabalarına taş atmasını bahane eden polisler halkın üzerine arabalarla yürüdüler ve sis bombası attılar. Ancak yürüyüş görevlilerinin bu provakasyonu önlemede aktif davranması ve zamanında müdahalede bulunması, mitingin dağılmasını engelledi.

ABD emperyalizmine karşı gerçekleştirilen yürüyüş ve miting barışsever güçler için bir başarıydı.

Batı Berlin D.K. muhabiri — Brader

ENTEGRASYON GERÇEKLEŞTİRİLMELİDİR

23-26 Mart günlerinde Venusberg'de "Çeşitli Kültürlerle Toplumumuzda Sosyal Çalışma" konulu bir toplantı yapıldı. Toplantıya KOMKAR'ı temsilen bir arkadaş katıldı. Çeşitli uluslardan delegelerin yer aldığı toplantıyı, Yunanistan Büyük Elçisi Konstantin Tsomados ile Federal Hükümetin yabancılar yetkilisi bayan Funcke de izlediler.

Toplantıda 8 çalışma grubu oluşturuldu. KOMKAR delegesi "Yabancı örgütler çok kültürlü ortak yaşamı nasıl destekleyebilirler" grubunda yer aldı ve üçgün boyunca F. Almanya'da yaşayan Kürtlerin sosyal ve kültürel sorunları anlatıldı. Anadilde eğitim hakkı da dahil birtakım istemlerde bulunuldu.

8 grubun hazırlanmış olduğu sonuç belgesinde aşağıdaki konulara da yer verildi.

"Federal Almanya'da sosyal hizmetler dairelerinin, sosyal hizmetlerinden yararlanamayan etnik gruplar var, örneğin F. Almanya'da yaşayan 300000 Kürt. Kürtlerin örgütü olan KOMKAR bu çalışmaları hiçbir destek görmeden yapıyor, böylesi gruplar en geniş ölçüde desteklenmelidir. "Demokratik dernekler tanımak ve desteklenmek zorundadırlar. Onlar yerel ve merkezi kurullarda temsil hakkına sahip olmalı, kilise ve resmi kurumlar tarafından maddi olarak desteklenmelidirler."

8 grubun önerileri arasında yabancı örgüt temsilcilerinin de katılacağı geniş bir toplantının yapılması da yer alıyordu.

Ayrıca diğer çalışma grupları da yabancı işçilerin içerisinde bulunduğu durumu ve yabancı düşmanlığını iyi bir şekilde işlemiş ve birçok demokratik istemi sıralamışlardı.

Toplantının birinci gününde delegeler Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi konusunda Türk hükümetini kınayan bir karar aldılar.

Yunanistan Elçiliği 25 Mart'ta ulusal bayramlarından dolayı delegeleri kabul töreni ve aynı günün akşamı da geniş bir kültürel şenlik düzenledi.

• Pour les 12 millions de KURDES vivant interdiction de la langue, changement des DIJON'DA TÜRKİYE HALKLARIYLA DAYANIŞMA GECESİ YAPILDI

Fransa'nın Dijon kentinde 4 şubat günü FKP ve Fransız Komünist Gençlik Birliği tarafından "Türkiye Halklarının Faşizme Karşı Mücadelesini Destekleme Gecesi" düzenlendi.

Geceye FKP, Fransız Sosyalist Partisi, Fransa Enternasyonalist Komünist Partisi, en büyük işçi sendikaları olan CGT ve CFDT, Polisario, FKÖ, Somali Kurtuluş Cephesi, Fransa, Fas, Tunus ve Cezayir başta olmak üzere çok sayıda ülkenin öğrenci birliklerinden temsilciler katıldı.

1500 kişilik salon FKP tarafından tutulmuştu. Kahrolsun ABD emperyalizmi ve NATO, Yaşasın DISK, Yaşasın Enternasyonalist Dayanışma, Kürt halkına Yönelik Katliamlara Hayır" ve benzeri sloganları ihtiva eden pankartlar asıldı.

Gecenin açış konuşmasını yapan Fransa Komünist Gençlik Birliği Bölge Sekreteri M. Aagliene Türkiye'de faşist rejimin giriştiği baskı ve zulüm üzerinde durdu ve şunları söyledi:

"...Bu nedenle, mücadelemiz, Türk ve Kürt halklarının demokrasi için savaşımının bir parçasıdır. "Demokrasi" havarileri, ülkeyi bir halklar hapishanesine çevirirken, hem Türkiye işçi sınıfı ve Türk halkı hem de Kürdistan halkı Hitler tarzı gaddar faşist askeri bir terör altındadır. Örgütümüz bu yüzden, geceyi bir eğlence gecesi olarak değil, bir mücadele gecesi olarak düzenledi..."

Gece yapılan başka konuşma ve tartışmalarla, sunulan müzik programının ardından sona erdi.

IKP'nin 48. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

27 Mart 1982 tarihi Irak Komünist Partisi (IKP)'nin 48. kuruluş yıldönümüydü. Parti taraftarları bu nedenle F. Almanya'nın Frankfurt kentinde bir toplantı düzenledi. Geşitli politik ve demokratik örgütlerin davetli olduğu toplantıya KOMKAR da katıldı.

Bir çok politik örgüt temsilcisi de gecede yer aldı ve dayanışma mesajı verdi. Mesaj veren siyasi parti ve birimleri arasında TKSP Avrupa Komitesi de vardı.

KOMKAR'lı işçiler grup halinde gecede yer aldılar ve dayanışma gösterdiler. Folklor ekiplerimiz Kürt halk oyunlarından, ozanlar ise gene halk müzimizden örnekler sundular.

Enternasyonalist bir hava içerisinde geçen toplantı F. Almanya'da yaşayan değişik halklardan emekçi insanlar arasında kardeşlik duygularının gelişmesine, dostluk ilişkilerinin gelişmesine olumlu yönde katkıda bulundu.

ANADIL' DE EĞİTİM SEMİNERİ DÜZENLENDİ

23 Şubat 1982 günü Düsseldorf'da Anadilde eğitim semineri düzenlendi. Çeşitli Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerin yanı sıra Alman, Yugoslav, İtalyan, Ermeni, Yunan ve Portekizliler temsilci göndermişlerdi.

Toplantıda Anadilde eğitim ile ilgili 2 görüş ortaya çıktı. Birincisi Anadilin Alman ve yabancıardan oluşmuş eşit haklara sahip tek tip sınıflarda birinci ya da ikinci yabancı dil olarak okutulması, ikincisi ise özellikle PASOK ve İspanya Sosyalist Partileri temsilcilerinin savundukları ulusal nitelikte sınıfların oluşturulmasıydı.

KOMKAR, birinci görüşü savundu. Çünkü Almanlardan ayrı ulusal nitelikte yabancı sınıfların açılması hem kaynaşmayı engeller ve hem de yabancıların geldikleri ülkelerde işbaşında bulunan iktidarın isteği doğrultusunda bir eğitim gerçekleşmiş olurdu ki bunun ırkçı-gerici nitelikte olması mümkündü. Örneğin yabancıların geldiği ülkede faşist bir yönetim işbaşındaysa onun çocukları ırkçı-faşist ideolojiyle zehirlemesi daha fazla imkân dahiline girmiş olurdu.

KOMKAR temsilcisi ayrıca yabancıların birbirinden farklı nitelikte olsa bile yabancıların birlikte hareket etmelerinin zorunluluğunu dile getirdi.

Tartışmalar sonucunda birinci görüş benimsendi. Önümüzdeki günlerde bir sonuç belgesi hazırlanıp katılanlarca imzalandıktan sonra ilgili makam ve kuruluşlara gönderilecek.

ALMAN GENÇ DEMOKRATLARI KÜRT HALKIYLA DAYANIŞMA İÇERİSİNDE

Federal Almanya Cumhuriyeti'nin yığınsal gençlik örgütlerinden biri olan Alman Genç Demokratları (AGD- Deutsche Jungdemokraten -DJD-) 5-7 Mart 1982 de olağan genel kurulunu Duisburg'da topladı. Genç Demokratlar'ın genel kuruluna Kürdistanlı işçiler adına KOMKAR Delegasyonu katıldı ve bir mesaj sundu.

AGD Genel Yönetim Kurulu sunduğu çalışma raporunda ivedilikle kararlaştırılmak üzere 8 karar tasarısı sundu. Bunlardan biri de halkımızın mücadelesi ve FAC'deki Kürdistanlı işçi çocuklarının anadilde eğitimi ile ilgiliydi. Böylesi bir kararın genel kurula sunulması kuşkusuz halkımızın ulusal demokratik mücadelesinin uluslararası dayanışma alanında kazandığı önemli bir mevzidir. Kararın Türkçe çevirisini aşağıda sunuyoruz.

"Genel Kurulumuz Askeri Cuntanın baskılarına karşın Kürt halkıyla dayanışma içinde olduğunu belirtir.

Alman Genç Demokratları Türkiye'de Kürt halkına yönelik ırkçı baskı ve zulmün derhal durdurulmasını, dilleri, kültürleri, politik ve yurtseverlik görüşlerinden ötürü tutuklanan, işkence gören tüm Kürdistanlı tutukluların derhal serbest bırakılmasını,

Kürt halkının haklarının tanınmasını, Kürt dili ve kültürü üzerindeki baskılara son verilmesini talep eder.

AGD Federal Hükümetten;

— Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri gerçekleşinceye kadar bu ülkeye yapılan yardımların derhal durdurulmasını,

— Kürt halkı üzerindeki baskılardan ötürü askeri Cuntanın protesto edilmesini,

— Eyalet hükümetlerinin Kürt göçmen işçilerinin yoğun olduğu veya gereksinim duyulduğu yerlerde Kürt dilinde eğitimin yapılmasını talep eder."

8-MART

KÖLELİK ZİNCİRİNİ KIRACAĞIZ,

ÖZGÜR KÜRDİSTANI KURACAĞIZ

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günüdür. Kürdistanlı kadınlar bu yılı sömürgeci-faşist güçlerin estirdiği terör ortamında yaşadılar. F.Almanya'da ise bir çok kentte, kadınlarımız diğer halkların emekçi kadınlarıyla birlikte 8 martı kutladılar, sorunlarını tartıştılar. Bir 8 martı daha geride bırakırken ülkemizde kadınların karşı karşıya bulunduğu sorunlara kısaca da olsa değinmekte yarar var.

□ □ □

Bir sömürge olan ülkemiz Kürdistan'da, tüm halkımız gibi kadınlarımız da her türlü baskı ve sömürden paylarını alıyolar. Sömürgeci uygulamalar; sürgünler, açlık ve yoksulluk yıllardır kadınları güç koşullarda yaşamaya zorlamıştır. Onlar ace acılı günler yaşadılar. canlarını verdiler, evlatlarını yitirdiler. Onbinlercesi de ülkelerini terke zorlandı, tanımadıkları bilmedikleri ülkelere götürüldüler.

Bugün de faşist cuntanın dipçığı altında inliyen kadınlarımız, daha büyük güçlüklerle karşı karşıyadırlar. Sömürgeci militarist güçler, Kürdistan'a komando baskınları düzenliyor, toplu tutuklamalar ve işkencelerle halkımızı korkutup, sindirmek istiyorlar. Kadınlar da köy meydanlarında komando ve jandarmalardan dayak yiyor, genç yaşlı ayırımı yapılmaksızın hakarete uğruyorlar. Sömürgecilerin zindanlarında kendilerine en adice işkenceler yapılıyor.

Köylerde kadınların durumu çok kötü. Tarlada, bağda, bahçede çalışan kadın, aynı zamanda ev işlerini yürütmek ve çocuklara bakmakla da yükümlüdür. Toplumdaki yeri erkeklerden sonra gelir, yani ikinci sınıf insan (ezilen cins) muamelesi görür. Çoğu zaman sözü dinlenmez, horlanır.

Yarı-feodal bir yapıda olan ülkemizde eğitim oldukça geridir. Çocuklarımız kenadillerinden okuma hakkına sahip değiller. Eski gelenek ve töreler oldukça canlıdır. Sömürgeci baskıyla, yarı-feodal ve aşiretçi köhne gelenekler birleşince kadınların eğitilmeleri büsbütün güçleşiyor, okur-yazarlık oranı kadınlar arasında daha da düşüyor. Genel olarak Kürdistan'da okur-yazar olanların oranı yüzde ellinin altında olup, kadınlarda bu oran yüzde 20'ye kadar iniyor. Üstelik Kürdistan illerinin hazırlarında bu oran yüzde 10'un altına düşebiliyor.

Kürdistan'da erkek kadın eşitsizliği daha çocuk yaştaiken başlar. Geleneklere uygun olarak erkek çocuk daha çok ilgi görür sevilir. Ama bu fedakarlık sadece geleneklerden değil, esas olarak ekonomik nedenlerden kaynaklanıyor. Erkek çocuk aile ekonomisine katkıda bulunurken, kızlar nasıl olsa evlenip gidecekler düşüncesiyle ikinci plana itilirler. İçlerinden bir çoğu küçük yaşta gönülsüz olarak evlendirilir. İstekleri olup olmadığı bile sorulmaz. Ve başlık parası karşılığında bir eşya gibi alınıp satılırlar.

Doktorsuzluktan, ilaçsızlıktan ötürü ölümler kadınlarda ve çocuklarda daha yüksektir. Gebelik ve doğum sırasında tıbbi imkanlardan yararlanılmıyor. Çok

sayıda kadın zorunlu olarak başvurduğu ilkel metodlar yüzünden ölüyor, sakat kalıyor. Yahut doğurduğu çok sayıdaki çocuğa nasıl bakıp büyüteceğini düşünmekten başını alamıyor.

Şehre göçeden kadınlar ise alışık olmadıkları bu yeni yaşantıdan çok çekiyorlar. Onlar gecekondularda, sağlığa aykırı koşullarda, açlıkla yüzyüze yaşıyorlar.

İşsizlik yüzünden çok sayıda aile parçalanıyor. Erkekler çoluğunu çocuğunu terkedip büyük kentlere, iş aramaya gidiyorlar. Genellikle umduklarını bulamıyor ve daha uzaklara, yabancı ülkelere göç etmek zorunda kalıyorlar. Arkada tek başına büyük güçlüklerle yüzyüze bırakılan kadınların hali daha da kötüleşmektedir.

Bugün Avrupa'nın bir çok ülkesine, baskıdan ve işsizlikten kalkıp gelen ailelerin sayısı hayli fazladır. Bunların çeşitli toplumsal ve sosyal sorunları vardır. Yarı-feodal toplumdan, gelişmiş kapitalist

ülkelere gelmiş olmanın yarattığı pek çok güçlük mevcut. Dil bilmeme, uyum sağlamama, okul, işyeri, sosyal çevreden kaynaklanan sorunlar insanlar üzerinde olumsuz etkiler bırakıyor.

Kadın bu ülkelerde de bir yandan çalışırken diğer yandan ev işleri, çocuk bakımı temizlik ve benzeri şeyler yüzünden aşırı derecede yıpranıyor. Bir kısmı 8 saatlik çalışma ile yetinmiyor, ek işler yapıyor. Yabancı düşmanlığının etkisiyle horlanma ve sömürülme de bu ülkelerdeki kadınlarımızın yaşantısının bir parçasıdır.

Tüm bunlara karşılık kadınlar mücadele vermek göreviyle karşı karşıyadırlar. Onlar ancak ülkemiz kurtulduğu taktirde kurtulabilir, insanca bir hayata kavuşabilirler. Onların ezilmeleri, horlanmaları ancak bu sayede önlenebilir. Kadınların mücadelesi halkımızın mücadelesinin bir parçasıdır. El ele, omuz omuza bu görevi yerine getirmek üzere çabalarımızı yoğunlaştıralım.

SPARTAKUS

.....
Özgürlük uçan kuşlara benzer
Ağaç yaprağına yağmur damlasına benzer
Varinia'nın gözyaşlarına Spartaküs
O Britanyalı köle kadının, o kir çiçeğinin
Bir gladiyatörün acı gülüşüne benzer
Kanları toprağa belendirken
.....

Kemal Burkay
(PRANGALAR)

□ □ □

Sovyet kadınları bugün dünyanın en özgür ve en mutlu kadınlardır. Onlar yaşamın her alanında aktif görevler almakta ve büyük sorumluluklar üstlenmektedirler. İşte bir genç Kürt kıızı olan Gulizera Çerkez de bunlardan birisidir. O şimdi Ermenistan'da çalışmaktadır. 5 yıllık planı 4,5 yıl içerisinde bitirerek büyük bir başarı kazanmıştır. Üretimdeki bu başarısından ötürü Gulizera Çerkez "Beş Yıllık Genç Öncü" madalyası ile ödüllendirildi. Onun yüzündeki tebessüm ve göğsündeki madalyalar büyük bir geleceği kucaklayan sosyalizmin üstünlük göstergesidir. Gulizera Çerkez aynı şekilde komsomol ve köy sovyeti üyesidir.

TÜRKİYE SORUNU

P. Kelly

Aşağıda Blätter für Deutsche und Internationale Politik (Alman Uluslararası Politika Dergisi)'nin Ocak 1982 sayısında Petra Kelly imzasıyla yayınlanmış Türkiye ile ilgili bir yazıyı sunuyoruz. Yeşiller Grubu (Die Grünen)'in Genel Başkanı olan Petra Kelly aynı zamanda Krefeld Barış Çağrısının da sözcüsüdür.

Türkiye sorunu

11 Eylül 1980'de Türkiye'de NATO Güneydoğu Bölgesi Komutası altında "Anvil Express" askeri tatbikatı başladı. NATO müttefiklerinin 3000 askeri bu tatbikata katılıyordu. Amerikan gazeteleri ve Amerikan radyosu Türkiye'deki askeri darbeyi daha 11 Eylül 1980'de haber aldılar. Buna karşın haber ajansları bunu 12 Eylül 1980 sabahında dünyaya duyuruyorlardı: "Ordu Türkiye'de yönetimi ele aldı, siyasi partiler ve parlamento feshedildi." Batılı basının belirttiği gibi Türkiye'deki darbe pek öyle beklenmedik bir olay değildi ve çok ya da orta derecede büyükçe bir ferahlama ile karşılandı. 13 Eylül 1980 tarihli "Daily Telegraph" gazetesinden bir alıntı: "Türkiye'de nihayet batının kendisiyle bir anlaşmaya varmak ümidiyle ticari, politik, askeri ilişkileri konuşabileceği bir müzakere tarafı, paha biçilmez değerde güvenilir bir NATO müttefiği var."

Askeri darbeden bu yana geçen bir yıl içerisinde Alman hükümeti toplam 2,4 milyar Alman markı tutarındaki (faizsiz, 10 yıl süreli krediler de dahil) ekonomik ve askeri yardımı Türkiye'deki generallere yolladı. Bundan birkaç ay önce bir Alman parlamento heyetinin Türkiye'den dönüşünden bu yana burjuva partilerinde, parlamentoda ve kiliselerde Türkiye'deki insan haklarını konu alan tartışmalar kesildi.

Bir NATO ülkesi olan ve aynı zamanda AET'nin de yedek üyesi olan Türkiye'de kaç kişinin politik ve sendikal çalışmalarından ötürü askeri cezaevlerinde olduğunu hiç kimse tam olarak bilmiyor. Ama okullar dahi cezaevlerine dönüştürüldüğünden bu sayı 150 bin kadar tahmin ediliyor.

Tutuklamadan sonra tutuklu önce bir kontrol odasına götürülüyor ve tüm giysileri çıkarıldıktan sonra dövülüyor veya elektrik şoku işkencesine tabi tutuluyor. Esas sorgulama daha sonra başlıyor.

AI (Uluslararası Af Örgütü)'ne göre cunta tarafından en çok uygulanan işkence metodu elektrik şoku, ama bunun yanında sakatlama, tevacüz, fazla miktarda tuz yedirme ve sahte kurşuna dizme tehditleri de askeri yönetimin programında yer alıyor. Generallerin son olarak Alman parlamento heyetinin Mart 1981'deki ziyareti sırasında da olduğu gibi işkenceyi yasakladıklarını ve cezalandıracaklarını açıklamalarına karşın, AI'nin verdiği bilgilere göre işkence programlı bir şekilde

devam ediyor. Nisan 1981'deki parlamentonun Türkiye görüşmesinden bu yana Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi tartışmaları sanki geçen zaman içerisinde Türkiye'de herşey kökten değişmiş gibi, partilerde ve aynı şekilde parlamentoda söndü. 2 Kasım 1981'den beri süresiz bir açıklık grevine giren Kürt işçileri bu ölü suskunluğu taktığını protesto ediyorlar. Grevciler aşağıdaki istemlerini kamuoyuna duyurdular: ...

NATO ittifakı içinde Türkiye'nin rolü

Yalnızca Türkiye'deki askeri cuntaya NATO ittifakı içerisinde ve Reagan'ın etki alanında suskun bir şekilde göz yumulması ve C.Weinberger tarafından cuntanın aktif olarak desteklenip, övülmesi dahi bize bunun NATO ikili kararlarına olduğu gibi Reagan yönetiminin askeri üstünlüğü hedefleyen politikasına da uygun olduğunu gösteriyor. NATO kendi ittifakı içindeki askeri gücünün artırılması yoluyla karşı tarafın yola getirilebileceğini düşünüyor ...

İç tezatlar

Avrupa parlamentosu Türkiye'ye yapılan AET yardımını dondururken, (1982 Bütçe görüşmelerinin ilk oturumunda sosyalistler tarafından verilen önerge kabul edilerek bu yardım geçici olarak kesildi) ve de milletvekilleri Türkiye'nin askeri darbeden sonra demokrasiye dönme yoluna girerse bu yardımı alacağını vurgularlarken, yine bu Avrupa parlamentosunda çok değişik, sapıkça şeyler oluyordu. Avrupa parlamentosu 19 Kasım 1981 tarihindeki oturumunda çok az farkıyla NATO'nun sorumluluk bölgesi dışında kalan denizlerde, deniz kuvvetlerine sahip üye ülkelerin, Avrupa politik işbirliği anlaşması çerçevesinde, Avrupa'nın petrol ve stratejik bakımdan önemli hammadde yollarının güvenliğini sağlamaları ve kontrol etmelerini, ayrıca deniz kuvvetlerinin AET'nin yönetimi altında güçlendirilmesini kabul etti ...

Avrupa parlamentosunun bu alıntılarında da gördüğümüz gibi Avrupa barış hareketi için yapılacak bir sürü iş var. Avrupa'nın yönetim kademelerinde her fırsatta AET'ye petrol sağlayan "Göbek bağının" ne kadar hassas olduğu konuşulur. Böylece bu Avrupa askerlerin mi olacak? Bir kez daha Türkiye'deki askeri cunta konusuna ve onun NATO ve ABD ile olan ilişkilerine geri dönmek istiyorum. İran'daki devrim ve Türkiye'deki gelişmeler arasında çok sıkı bir bağlantı var. 70'li yıllarda Amerika diplomatik ve diğer bazı ilişkilerle Ortadoğu'da yeni bir denge oluşturmak için çok aktif çalışıyordu. Ama İran devrimi Amerikan'ın hesaplarına uymadı. Bu koşullar altında sadece Türkiye Şah'ın devrilmesiyle oluşan boşluğu doldurabilirdi.

Türkiye'deki darbe hazırlıkları oldukça uzun zaman gerektiriyordu. Aralık 1978'de Şah'ın devrilmesinden yalnızca bir kaç ay sonra, önemli illerde sıkıyönetim ilan edildi. Temel demokratik kurulların işlenmesi kasıtlı olarak engellendi. Yıllık enflasyon oranı yüzde 100'ün üzerine çıkmışken sendikaların tüm istemleri işverenler tarafından reddediliyordu. Böylece yüzbinlerce işçi öyle bir duruma düşürüldü ki, grevden başka bir seçenek bırakılmıyordu. Tüm bu önlemler bilerek önceden planlanmıştı. Bu şekilde kamuoyunun bir darbeyi desteklemesi veya gelebilecek tepkilerin en azından etkisiz hale getirilmesi sağlanacaktı. 12 Eylül 1980'de Türkiye'de yönetime gelen askeri cunta NATO'nun sınırlarının İran körfezine kadar uzandığını açıklıyordu.

13 Eylül 1980'de Paris'teki "Aurore" gazetesi açık bir şekilde ilan ediyordu: "Türkiye, Sovyetler Birliği'nin önünde, kaybı Atlantik ittifakı için telafisi mümkün olmayacak şahane bir uçak gemisidir." Burada, Türkiye örneğinde olduğu gibi Amerika'nın ve yine aynı şekilde Avrupa devletlerinin yepyeni politik taktiki belli oluyor. İran körfezi bölgesi ve cunta'daki devletler Amerika'nın etki alanının güvenliğini sağlaması ve buna ek olarak yeni pazarlar kazanması açısından da askeri bakımdan önemlidir. Federal Alman ve Avrupa sermaye çevreleri de artan ekonomik zorluklar nedeniyle bu bölge ile ilgilenmekte...

Türkiye, yalnızca topraklarındaki NATO üslerinden Sovyetler'de bir sürü hedefe kolayca ulaşıldığından Avrupa'nın önemli bir üssü değildir. Türkiye, daha çok Afrika, Ortadoğu ve Yakındoğu'daki devrimci hareketlere karşı önemli bir siyasi-askeri ileri karakol konumundadır.

Şüphesiz askeri darbe özellikle bu nedenle Türkiye'nin doğusundaki çeşitli 'bölücü' hareketlere karşı yöneliyordu. Bununla, kendi kaderlerini tayin hakkı isteyen Kürtler kastediliyor. Kürtler, yalnızca bir ulus olarak Türkiye için değil, aynı zamanda Doğu Anadolu'da önemli Radar ve askeri üsleri olan NATO için de bir huzursuzluk kaynağı oluştururlar.

Türkiye'nin doğusundan, Kürt bölgesinden, İran Körfezi'ne, Irak ve Suriye'ye

(Devamı Sayfa 13'te)

Zordestike Nû

DEWA QEREKİLİSÊ
DESTPÊKIR

Ji aliyê rêvabırına hişk da (sıkıyone-tim) lı hêla Erzurum, Qers, Qerekilîsê Artvinê, dı 18 ê Sibate da dadıgehên faşist dest bı dewa sempatizan û hevalbendên "Riya Azadi" - PSKT û sempatizanên PKK kır. Dı vê dewê da hejmara girtiyên politik gihiştiye 149 kesan. Dı nav van da 120 kes sempatizan û hevalbendên "Riya Azadi" û PSKT tên hesabandin. Dadıgehên faşist bı dewê va dıxwazın cezayên giran bıdan van şorişvan û welatparezên Kurdistanê. Dı vê dewê da ji bo 37 kesan cezayên dardakırın û ji bo kesên mayin ji cezayên heta 24 salan tê xwastın.

Ev kesana şev-roj dı zindan û girtigehan da lédan, zordesti û ezizetên mezin dıbin. Dı van zindanên teng û tari da cuntaya faşist - peya û berdevkên wan, van kesên girti hertim dıdan ber lédanan. Ji vana yek-Metin Aksoy ji ber derbên hêzên faşist, çawa tê zanin hat kuştın. Disa Xelil Aksoy ji aliyê van hov û se-kuçikan da ezizeteki mezin dı zindanan da dit, neynikê tili-pêçiyên lıngên wi bı zorê va hatın kışandın û ew dı nav xwinê da ma. Ji ber van zordestiyan gelek kes ker-gêj dıbin. Lê ew tuar baweri û heviya xwe wunda nakın. Hêzên kolonyalist çı kırın - nekırın tu tiştê ji devên van kesên bawermend neğirtın.

Kevneperest û generalên faşist ji ber bılındbûna şer û tekoşına gelê me ketibûne nav tirs-xofeke mezin, dêla wan lı lıngên wan aliyabû, nıkarıbûn çı bıkirana. Tenê lı hêla Qerekilîsê dengê welatparêz û sosyalistên Kurd bılınd dıbu û rûmeta van hêzên şorişvan dı nav gel da pır belav bıbû. Hêzên faşist nıkarıbûn lıng bavıtana vê hêlê. Lê wan tenê dıranê xwe dıçırıkandın û wek seyên har dıranê xwe nişani gelê me dıdan

Bı destê gel çawa tê zanin lı Qerekilîsê Serokê Belediyê hat hılbıjartın û ev hêl şorişvanan pêkol dıkr. Ev hêlina faşistan, ji kevneperestan hatıbu paqıjkırın.

Paşı hatına cuntaya faşist, hêzên kolonyalist leşkerên xwe ajotıne ser-gelê Kurdistanê û taybeti lı ser rûniştvanên Qerekilîsê. Gelek kesên bêgune, belenqaz û gelek gundiye. destteng hatın girtın. Lı kuçan û şeqeman dengkırına zımanê kurdi hat qedexekırın. Gelek şorişvan û sosyalist bırandar bûn û hatın kuştın. Bı kurti zordestiyên bêhempa lı vê hêlê hatın girtın û leşkerên kolonyalistan ev hêla hılda nav xwe. Wan lule û devên top-tıvingên xwe dirêji gelê Kurdistanê kırın. Roj tune ku lı ser gundan û malan da negrın û gundiye. nızan lı ber çavê jın keçan tazi nekın.

Û nıha ji ev hêzên kolonyalist û zordest dıl hene çav lı gelê me bıtırsının, wi bımelısının û bê deng bıhêln. Lê ew bı gelê me nıkarın û gelê me wê zora wan bıbe. Mırına wan nêzıke, gelê me rojekê ji rojan wê serkeve û wê azad bıbe.

Bir Arkadaşımız
Silahlı Saldırıya Uğradı

27 Mart 1982 Cumartesi günü KOMKAR'a bağlı Stuttgart Kürdistan İşçi Derneği başkanı silahlı bir saldırıya uğradı ve yaralandı. Olay, gece saat 20.45 sıralarında dernek binasının bulunduğu sokakta meydana geldi. Dernek başkanına adres soran bir kişi, tam yanına yaklaştığı bir sırada silahını ateşleyip hızla uzaklaşıyor. Yaralı arkadaşımız hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

Kuşkusuz bu olay daha önceki benzerlerinin bir tekrarıdır. Daha önceki dönemlerde de F.Almanya'da bulunan bir çok ilerici ve yurtsever insan faşistlerin saldırısına uğradı. Bunlardan yaralanan ve ölenler oldu. Bingen kentinde faşistler defalarca Kürdistan'lı işçilere saldırdılar. Peine'de geçtiğimiz yılın Kasım ayında aynı nitelikte bir saldırı ortaya çıktı ve yurtsever insan Nezir Şeker yaşamı yitirdi, arkadaşı ise yaralandı.

Bütün bu saldırıları yapan güçler ve onların amaçları belli. Emperyalistler ve tekelci Türk burjuvazisi yıllardır kendi çürümüş, kokuşmuş düzenlerini ayakta tutabilmek ve bilinçlenen kitlelerin direnişini kırabilmek amacıyla çeşitli oyunlar tertipler düzenlediler, provakasyonlar yaptılar. CIA, MIT ve MHP gibi faşist odaklar bu iş için kullanıldı. Böylece terör ortamı yaratılarak faşist cuntanın işbaşına getirilmesine uygun bir ortam hazırlandı. Şimdi tüm insan haklarını ortadan kaldıran ve halklarımıza kan kusturan faşist çete geçmişte oynanan bu oyunun sonuçlarına dayanarak yalan ve demagojiye baş-

vuruyor, insanlık dışı eylemlerini haklı göstermeye çalışıyor.

Ama cunta sadece Türkiye'de insan haklarını ortadan kaldırmak ve ülkeyi kana bulamakla yetinmiyor. O işbaşına gelir gelmez bir çok MIT elemanını da ha Almanya'ya yolladı. Daha sonra ise faşist cunta yaptığı açıklamada yurt dışında da terörist diye nitelendirdiği ilerici güçlere karşı saldırıya geçeceğini açıkladı. Zaten MIT elemanları da Federal Almanya'ya boşuna gelmiş değillerdi. Elbette onlar demokratik kuruluşların içerisine sızmak, provakasyonlar yaratmak ve ilerici insanları ortadan kaldırmak için çaba harcayacaklardı. Çünkü faşist cunta, başta F.Almanya olmak üzere, yabancı ülkelerdeki demokratik mücadeleden rahatsızdır. Şimdi bu tür saldırılar düzenleterek bir yandan aklı sıra kitleleri sindirmeye, diğer yandan ise ilerici-devrimci insanları terör içerisinde göstermek isteyerek, Alman kamuoyunun ve hükümetin tepkisini üzerlerine çekmeye çalışıyor.

Ama tüm bu oyunların sökmeyeceği de bilinmelidir. Demokrasi güçleri böylesi saldırıları, tertipleri sonuçsuz bırakacak ve faşizme karşı mücadeleyi günden güne güçlendireceklerdir.

Stuttgart Kürdistan İşçi Derneği Başkanı'nun saldırıya uğraması çeşitli Türkiye'li demokratik örgütler tarafından yayınlanan ortak bir bildiri ile protesto edildi.

Kahrolsun faşizm !

ÜÇ YENİ İDAM

Türkiye halklarının başına bir kara bela gibi çökmüş olan faşist generaller çetesi insanları kurşunlamaya, idam etmeye devam ediyor. O, yönetime geldiği günden bu yana kan, zulüm, açlık ve yoksulluktan başka birşey getirmedi.

Emperyalizmin uşağı generaller çetesi kendi iğrençliğini ve kanlı çehresini gizlemek için "anarşiyile mücadele" ve benzeri bir sürü yalana sarılıyor. Ama attıkları her adım generallerin maskelerini düşürüyor. Onlar gerçekte iyi ve doğru olan herşeye düşman, sömürüye, baskıya ve teröre dostdurlar.

Son olarak 13' Mart 1982 tarihinde üç TKEP üyesinin asılmasıyla faşizmin cinayetlerine yeni bir halka daha eklenmiş oldu. TKEP üyesi Seyit Konuk, Ethem Coşkun ve Necati Vardar 1 Mayıs 1980 tarihinde iki MHP'li faşisti öldürdükleri gerekçesiyle faşist mahkeme tarafından idama mahkum edilmişlerdi.

Görüldüğü gibi faşist cunta insan hak ve özgürlükleri için sömürü ve baskıya karşı savaşılan ilerici, devrimci kişileri ortadan kaldırmaktan geri kalmıyor. Ama unutulmasın ki böylesi uygulamalar sadece faşizmin sonunu yaklaştırmaya yarayacaktır.

● BERLİN'DE İŞSİZLİK

Çeşitli kuruluş ve araştırmacıların verdikleri bilgilere göre Batı Berlin'de son yirmi yılın en yüksek işsizlik oranı ortaya çıkmış bulunuyor. Bu durumdan en çok etkilenenler ise yabancı işçiler oluyor. Berlin İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun 31 Ocak 1982 tarihli kayıtlarına göre işsiz sayısı 70.069 olup, bu rakam çalışan nüfusun % 8,7'sidir. Sadece Ocak ayında adı geçen kuruma işsizlik parası almak için başvuranların sayısı 17.135'dir. Bu sayının giderek artış göstereceği açık.

İşsiz olanların dörtte biri erkek işçilerdir. (Daha çok inşaat, metal, bant işçiliği sahalarında). Ayrıca Siemens, AEG, Telefunken ve daha başka işyerlerinde ileri derecede otomasyona gidilmesi de pek çok işçinin işini kaybetmesine neden oldu. Gençler arasında işsizlik daha yüksektir (% 14,8 civarında).

Genel olarak tüm yaş kategorilerinde ve cinsiyete göre dağılımda yabancılar arasındaki işsizlerin oranı Almanlara göre daha yüksek. Bu oran ortalama % 13,4'ü buluyor. Bunun yanı sıra kısa mesai yapanların sayısında da büyük artış var. Bu durumda olanların miktarı en son verilere göre 11.888'e yükselmiş bulunmaktadır.

NEWROZ

Hareketlenen insanların yaşam dolu dinamizmi ve yeşeren doğanın canlı diyalektiği arasında biçimlenen bir halk bayramı.

Newroz'un Mitolojik, Folklorik ve Politik Önemi

ROHAT

Newroz Yeniden Doğuş Demektir

Halkımızın direnme ruhunu simgeliyen Newroz'un kelime anlamı "Yeni Gün" demektir. Yeniden doğuşu dile getiren bu sözcük, yeni: *nû* ve gün: *roj* sözcüklerinden oluşmaktadır. Süreç içinde "*nûroj*, *nûroz* ve *Newroz* şeklinde bir değişikliğe uğramıştır. Newroz bayramı ilk defa Kürtler arasında biçimlenmeye başladı. Daha sonraları komşu İran halkları tarafından da benimsenip kutlandı. Kürt, Afgan, Fars, Beluci, Tacik, Oset, Tat ve Talış gibi birçok halk tarafından bilinen ve kutlanan Newroz bayramı zamanla ulusal motiflerle süslenip, içeriği zenginleştirildi. İran halklarının kendi aralarında bazı ortak dil ve kültür değerlerine sahip oluşu, diğer yandan bu halklar arasında süreç içinde doğan bazı temas ve kontaklar, bayramın yayılmasını daha da kolaylaştırdı.

Kürtler arasında *Cejn*, *Eyd*, *Mehrican* ve *Şahi* olarak bilinen bayramlar içerisinde en eski olanı hiç kuşkusuz Newroz bayramıdır. M.Ö. 612 yılında Kusi ve Med devletleri döneminde kutlanan bu bayram uzun bir geçmişe sahiptir. Böylece Newroz bu yıl 2594 yılına basmaktadır. Newroz, mitolojik öyküsünden de anlaşılacağı gibi, toplumsal yaşamda önemli rol oynayan ateş ve demirin bulunduğu Köleci üretim ilişkilerinin hakim olduğu dönemde ortaya çıkmıştır.

Kış mevsiminin bittiği ve sıcak bahar günlerinin başladığı bir dönemde kutlanan Newroz bayramı, aynı şekilde halk tarafından yeni yıla girişin de başlangıcı kabul edildi. (*Cejna serê salê*). Hayatın yeniden yeşerip canlandığı bir ayda, Newroz direnme ruhunun, yeni yıla girişin başlangıcı olarak benimsenmesi aslında bir rastlantı değildir. Bu uygunluk halk yaratıcılığının bir örneğidir. Mart ayı (*Axêve*, *Avêar*, *Newroz*) dirilme, uyanma, yeşerme ve doğanın kabuk değiştirmesinin başlangıcıdır. Fokur-fokur kaynayan yaşam dolu bir ayda bir sevincin paylaşılması (Newroz bayramı) ve bu sevincin doruk noktasına ulaştığı bir günün yeni yılın başlangıcı olarak uygun görülmesi, bize halkın yaratıcılığını göstermektedir. Halkın benimseme, değerlendirme ve ölçüp-biçme şeklinde doğaya ve topluma bakış açısı folklor ürünlerinde oldukça akıldır.

Zaten mitolojide belli bir amaç ve belli bir düzen vardır. Mitoloji kelimesi *mit* ve *logos* gibi kavramlardan oluşmuştur. Mitoloji yalnız mit, masal ve efsane gibi hayal ürünlerinin bir toplamı değildir, aynı şekilde onun içinde bir mantık payı da vardır (logos-akıl). Bu bakımdan olaylar arasındaki felsefi bağ Newroz mitolojisinin de oldukça güçlüdür.

Newroz'un Klasiklerde Ele Alınışı

Şimdiye kadar Newroz'un mitolojik, folklorik ve politik önemi üzerine çok şeyler yazıldı. Özellikle çeşitli klasik eserlerde değerli bilgiler yer almaktadır. Zamanla halkımızın Newroz üzerine bilgisi, bakış açısı genişledi ve halk onun içeriğini daha da zenginleştirdi.

İran halkları ve aynı zamanda Kürtlerin en eski dini Zerdüş'tün kutsal kitabı Zend-Avesta'da bir bahar bayramından söz edilmektedir. Bu bayramın büyük bir olasılıkla Newroz olduğu söylenebilir. Çünkü bu eski dine çok sadık olan yezidi Kürtler arasında bugün "*Cemayî*" diye anılan ve Newroz'a çok yakın bir şenlik hâlâ yaşamaktadır.

Newroz bayramının geniş bir şekilde ele alındığı ve Kürtlerin ortaya çıkışına bağlı olarak işlendiği ilk eser, Firdevsi'nin Şehname adlı halk destanıdır. Bu değerli eser M.S. 999 yılında yazıldı. Oldukça kapsamlı olan eserin ilk bölümünde Newroz olayı ve kahramanları bir bütün olarak ele alınıyor.

Newroz'un işlendiği diğer bir eser de; Ömer Hayam'ın "*Newrozname*" adlı destanıdır.

1597 yılında yazılan, Kürt ve Osmanlı tarihine büyük çapta ışık tutan Kürt tarihçisi Bitlisli Şerefhan'ın "*Şerefname*" adlı eserinin ilk bölümünde Dehak'ın zalimliği ve Kürtlerin ortaya çıkışı üzerine bilgiler mevcuttur.

Büyük Kürt bilgini ve Şairi Ehmedê Xanê ise, "*Mem û Zîn*" adlı destanında Newroz'un Kürtler tarafından nasıl kutlandığını, baharın gelişi ile birlikte insanların nasıl hareketlendiğini akıcı ve sürükleyici bir dille ele alıyor. 1665 yılında yazılan eserde Newroz'un gelişi şöyle dile getiriliyor:

"*Feleğin dönüşü mavi bahattan,
Gösterince yeniden NEWROZ'u
O kutlu geleneğe uygun olarak
Şehirlilerin ve askerlerin hepsi
Terketti şehri, kaleleri ve evleri
Avcular ve talancılar gibi
Saf-saf tepelere ve ovalara yürüdüler
Kafile-Kafile gezmeye ve seyretmeye
döküldüler.*

*Her çeşit insan, küçükler ve büyükler
Hep gitti, şehirde kalmadı hiç kimsecikler.
Bir kısmı bağlara gitti yürüyerek,
Kimi de dağ eteklerine yöneldi atlı
olarak.*

*Bir kısmı birlikte ve çocuklarca
Kimisi arkadaşlarla, kimisi yalnızca.
Kalktı hanımlar ve de hatunlar
Onlar da güller gibi bahçelere doldular."*

Yukarıda adı geçenler dışında birçok Fars ve Kürt edebiyat eserinde değerli be-lirlemeler mevcuttur.

Newroz Mitolojisine Genel Bir Bakış

Newroz mitolojisi üzerinde değişik yörelerde bugün farklı şeyler söylenmektedir. Bu çeşitlilik aslında halkın kendi folklorunu geliştirmesi ve onu zenginle-tirmesi hususunda birer katkı olarak el alınmalıdır.

Newroz olayının başlangıcı halkın zalim Dehak (*Ejderhak*, *Zahak*) adlı hükümdarın baskısından kurtulduğu güne kadar uzanmaktadır. Pehlevce Dehak "*Biyarsb*" diye anılmaktadır. Bazı kaynaklar da onun Arap asıllı olduğunu ileri sürmektedirler. Önemli olan, halkın Dehak'ı zalim bir kişi olarak görmesi ve ondan kurtulmak için belli bir mücadele vermesidir. İşte zulme boyun eğmek istemeyen halk ve ona rehberlik eden öncü Kawe, Newroz bayramının asıl yaratıcılarıdır.

Efsaneye göre günün birinde halk arasında büyük huzursuzluk ve karışıklık ortaya çıkıyor. Bundan yararlanan Dehak o dönemin büyük hükümdarı olan Cemşit'in vücudunu iki parçaya bölerek onu öldürüyor, ve kendisi tahta oturuyor. Gene mitolojiye göre onun saltanatlık devri 1000 yıl sürmüştür. Dehak babasının canına da kıyıyor, babasının bu durum Şehname'de şöyle dile getiriliyor: "*Kötü bir evlat yırtıcı bir aslan bile olsa, yine babasının kanını dökmeye cesaret edemez."*

Aslında Dehak'ın zulmükâr oluşu onun her iki omuzunda birer yılan başının peyda olması ile başlar. Onun bu amansız hastalığa yakalanması onu daha da hırçınlaştırır. Durdurucu derman bulması için, Dehak ülkenin bütün hekim ve büyü-cülerine çağrıda bulunur ve yardım ister. Günün birinde onun yanına yaklaşan şeytan mitolojiye göre kulağına şöyle fısıldar: "*Sen o yılan başlarına genç insan beyninden başka hiçbir şey yedirme. Belki yılanlar bu genç insan beyinlerini yiyerek ölürlür. Bu nedenle hergün iki genç öldürmeli ve beyinlerini çıkarmak için kafalarını kesmelisin.*" O muhafızlarına hemen emir vererek hergün iki insan başının kesilmesini, beyinlerinin çıkarılarak yılanlara yedirilmesini sağlar. Gençlik insanların yaşamlarını yitirmesi, halk arasında büyük bir kin ve nefret yaratır. İnsan yüreği bu acıya dayanamaz olur, iyi yürekli insanlar arasında Dehak'ın hizmetçileri de vardır. Bunlardan dindar olan *Ermayil* ve daha ilerisini gören *Kermayil* adlı hizmetçiler sonunda bir gencin beyni yerine bir koyun beynini diğer beyin ile karıştırarak Dehak'a yedirirler. Böylece her ay 10 gencin kurtulması sağlanır. Dağ başlarına kaçan bu gençlerin sayısı zamanla 200ü bulur. İşte Şehname'ye göre dağ başlarının özgür havasına kavuşan bu insanlar, Kürt Kavminin ortaya çıkışının ilk nüvesini oluşturuyorlar.

Yukarıda anlatılanlar Newroz mitolojisinin yalnız bir kesitidir. Newroz olayının bir bayram haline dönüşmesi bundan sonra başlamaktadır. Halkın artan öfkesinin sessizliğini yırtan ve halkın mücadelesine önderlik eden Kawe gibi bir emekçinin ortaya çıkışı, Newroz mitolojisinin ikinci kesitini oluşturmaktadır.

Bu dönemde Kawe ile birlikte hareket eden ve Kawe ile dayanışma içerisine giren FERİDUN adlı bir halk kahramanının ortaya çıktığına tanık oluyoruz. O Dehak'a karşı kabaran halk mücadelesinde aktif yer alıyor. Mitolojiye göre annesi Firanek birgün oğluna: "*Biliyor musun zengin baban Abdin'in başına neler geldi.*" şeklinde bir soru sorar. Böylece Feridun, babasının Dehak tarafından öldürüldüğünü ve beyninin yılanlara yedirildiğini öğrenir. Daha sonra Feridun'un öfkesi artar ve bir oc alma duygusuna kapılır.

Sonunda halk Dehak'ın sarayına doğru yürümeye başlar. Kitleler arasında "*adalet isteriz*" şeklinde bağırıp öne koşan emekçi Kawe'nin bu sözü halk tarafından tekrarlanır. İşte Newroz bayramının önemini arttıran şey, bu isyana KAWE gibi bir emekçi insanın öncülük etmesidir.

Newroz bayramının asıl kutlandığı gün ise; Dehak'ın öldürülüp ortadan kaldırıldığı ve halkın sevinç gözyaşlarını tutamadığı o zafer günüdür. Çeşitli kaynaklarda Kawe ve Feridun'un konularını konusunda farklı görüşler yer almaktadır. Bazı kaynaklara göre; Feridun Demirciler Çarşısı'na bir emir salarak, en iyi demir güzlerinin yapılmasını istemiştir. En iyi demir güzleri ile Dehak'ın sarayına akın eden yığınların önünde Feridun'un yürüdüğü, bazı kaynaklar ise; Kawe'nin öncülük ettiğini yazmışlardır. Şehname, saraya doğru yürüyen Feridun'un Dehak'ı

yakaladıktan sonra, beynine isabet etmeyecek şekilde kafasına çiviler çakarak onu öldürdüğünü yazıyor. Ama halkı örgütleyen, halkı isyana sürükleyen ve halka öncülük eden asıl kahraman Kawe'dir. Üstelik Kawe ve Feridun arasında zaten Dehak'a karşı pratikte bir dayanışma ve bir amaç birliği vardır.

Diğer yandan, Şehname'de Feridun'un baştan itibaren Kawe'nin kişiliğine saygı duyduğu şeklinde bir belirleme de vardır. Bu konu şöyle dile getiriliyor:

"... Sonra bayrağın tepesinden kırmızı, sarı ve mor kumaşlar sarktı ve ona "*Kawe'nin Bayrağı*" adı verildi. Bu tarihten itibaren kim tahta oturup da padişahlık tacını giydiyse,

Bu değersiz demirci derisine yeni-yeni mücevherler astı,

İşte Kawe'nin değerli ipeklili kumaşları ile bu şekle giren bayrağı,

Karanlık bir gecede doğan bir güneşe döndü ve dünyanın kalbi onun verdiği ümitlerle doldu."

Dehak'ın tahttan indirilmesiyle acı, ızdırap ve zulmün sonu geldi. Böylece bir sevincin, bir bayramın yaşanması gerekiyordu, işte Newroz bayramının kutlanması, bu kara günlerin geride bırakılması ile başlar.

Newroz'un Bayramlaşması

Halk bayramları halkın ortak acı ve sevincinin bir ürünüdür. Bu tür bayramları ancak halk yaratabilir ve ona sahip çıkar.

Geniş halk yığınlarının istem, dilek ve beklentileriyle uyumlayan bayramlar -resmi, dini bayramlar- belli bir sosyal kabullenme göremezler.

Dehak döneminde çekmiş olduğu uzun acılar ve bu acıdan kurtulan halkın sevinç gözyaşları ile mayalanan Newroz bayramı, halkımızın bağrında sıcak bir yer tutmuştur.

Bilhassa bu bayramın, özellikle bir emekçinin, yani Kawe'nin öncülüğünde gerçekleşmiş olması, bayramın gelip günümüze kadar ulaşmasını sağladı.

Bölgede islam dininin güçlü olması ve dinsel bayramların ise; geleneksel doğu toplumlarında etkili olmasına rağmen, bu bayramlar Newroz'un yerini dolduramamış, halk Newroz'un devrimci ruhuna sahip çıkabilmiş ve onu bugüne dek bir gelenek olarak yaşatmıştır.

Kawe'nin kitleleri toplamak için bir sinyal olarak kullanıp salladığı kendi demirci önlüğü (*Direwê Kawe*) sonraları bayraklaştırıldı. Halk kabullenmesi ile bayraklaşan bu demirci önlüğünün, sonraları, yeşil, kırmızı ve sarı (*kesk, sor ü zer*) renklerine boğulduğu görüldü. Bu renkler bugün ulusal bir anlam ifade etmektedir.

Bazı kaynaklar, Kawe ile Feridun'un Dehak'tan oc almaya kalkışmalarının, Kürtler arasında zamanla önemli bir inanç haline dönüştüğünü ve bu inançın oc alma (*Cejna Tol hildan*) şeklinde Kürdistan'da bir şenlik olarak kutlandığını ileri sürmüşlerdir.

Günümüzde bilhassa Kürt edebiyatında sömürgeci güçleri Dehak ile özdeşleştirilen ve Kawe'nin kişiliğinde halkın dev-

rimci mücadelesini dile getiren güçlü bir yakıştımanın stil olarak kullanıldığını görüyoruz. Bu halkımızın Newroz'un içeriğine getirdiği yeni bir katkıdır.

Kürdistan'da Newroz günlerinin yaklaştığı dönemde büyük ateşlerin (*ar, adır, ağır*) halk tarafından yakıldığını görüyoruz. Ateşin bulunması diğerleri gibi İran halkları arasında da önemli bir olay olmuştur. Huşeng adlı bir halk kahramanının bir yılanı öldürmek için attığı taşın diğer taşlara çarpması sonucunda ortaya çıkan kıvılcım, ateşin ilk defa bölgedeki halklar arasında bilinmesine neden olmuş. Bu olay büyük bir mitolojik anlam kazandı. Bugün İran'da kutlanan "*Sede*" adlı bayramın başlangıcı bu döneme kadar uzanmaktadır. Öncü Kawe'nin bir demirci olması, demiri döğmek ve ona biçim vermek için de ateşe gerek duyulması sonraları Newroz şenliklerinde ateşin bir simge haline dönüşmesine neden oldu. Deniliyor ki Kawe kitleleri toplamak için ateşi bir sinyal olarak kullanmış ve ateş imdat fonksiyonu üstlenmiştir. Ayrıca Kürtlerin eski dini Zerdüş'te kutsal kitap "*Zend-Avesta*"da ateşin kutsal olduğu inancı yer almaktadır. Soğuk kış aylarının bittiğini ve yeni bahar günlerinin geldiğini müjdeliyen sıcaklık kutsal olan ateşe verilen değeri daha da arttırmaktadır. Bu benzetme veya bütünleme şu atasözünde güzel bir şekilde dile getiriliyor: "*Kê gotiye ağır cehenemeye, ew bi xwe cehenemeye*" (Kim söylemiş ise; ateş cehennemdir, o kendisi cehennemdir). Kış aylarında ocak başına üşüşüp, sohbet etmek Kürtlerde halen canlı bir gelenektir. (*Ber ku çik rûniştin*). Kürtlerin ateş karşısındaki sevinçlerini dile getirmek için bu sözü tekrarladıkları görülmektedir. Kürtlerin eski dinleri Zerdüş'te ateşe verilen değer, islam düşüncesi ile uyumlanmamaktadır. Çünkü ateş islam dininde cehennemi temsil etmektedir.

Bugün ateşten yükselen kıvılcımlar, ülkemizde kabaran halk mücadelesinin simgesi anlamına geliyor. Bu bir soyutlamadır. Newroz günlerinde Kürdistan'ın her yerinde tutuşturulan ateş, aslında halkımızın özgürlük tutkusunun ne kadar diri ve taze kaldığını bize göstermektedir. Yükselen bu alevler, bu tutku ile özdeşleşiyor. Folklor ürünlerinde benzeneyen-benzetilen arasındaki bağın güçlü oluşu, aslında halkın görüş keskinliğinin bir yansımasıdır.

Böylece halkımız Newroz'un bayramlaşması için her zaman maddi ve manevi değerler yaratmış ve onu yaşatabilmiştir.

Newroz'un Politik İçeriği Gittikçe Zenginleşmektedir

Halkımızın Kürdistan'da vermiş olduğu anti-sömürgeci mücadelenin bilhassa 20. yüzyıl başlarında kabarması sonucunda, sömürgeci güçler bütün ulusal değerlerimizi yasaklamak, yozlaştırmak ve güdük bırakmak için ellerinden gelen bütün çabaları gösterdiler. Aynı şekilde Newroz bayramının halk arasında canlı bir şekilde kutlanmasına da hiç bir zaman fırsat tanımak istemediler. Newroz bayramı yalnız 1946-Mahabat Kürt Halk Cumhuri-

(Devamı Sayfa 12'de)

Ey Newroz, Ey Newroz

Biji Cejna Azadi

Isal li derwayi welat, ji bo pirozkirina cejna Newrozê li gelek hêlên Elmanya Federal û li Swêdê pir şahî hatin pêkanin. Ev şahîyan li bajarên Berlina Rojava, Mannheim û Hamburg'ê bi destê Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan -KOMKAR hatin saz kirin. Şevên Newrozê bi çaveki bilind, bi dileki şa û bi bawermendîke mezin va hatin pirozkirin.

* * *

Newroz, mizgina azadiyê, serbestiyê û mizgina hatina rojên serketinê dîghine me. Berî hezar salan Kaweyê hesinkar bi dest da çakuç û das çawa diji Dehaqê zordest şer dîkir, iro ji gelê me li ser piyane û ji bo şandina nîrê kolonyalizmê li ser vê rîya rast - rîya Kaweyê canpola da dimeşe. Ev cejna azadi û baharê ronahiya hezar salan li ser me da dîbarine. Ev rêç şop û xeta Kawe li pêşiya me daniye; iro rîya xelasiyê û pêşketinê nişani me dide.

* * *

Dî van rojên baharê, dî van rojên germ da, pirozkirina cejna Newrozê hêrsa gelê me li hemberî hêzên kevneperest hîn ji bilindtir û tirtir dîke. Li Kurdistanê dî nav van rojên baharê da şaxên bilind û berfîn kesk û hêşîn dîkin. Leme - lema avên çem û geliyan, xwendina kewên singbêlek û teyr-tuyan û erdê Kurdistanê dengê top - tîngên pêşmergeyên dilsoz va diheje. Keç û xortên bengîn-kaw dest hev digrin, serê xwe hildidin berî bindarûkan dimilmîlin. Bina darên sîncan sêvan û hurmiyan, reva kurebeşk û xezalan û derketina gundiyan li serê çiya û zozanan mera, mizgina hatina Newrozê dîghine. Bi kurtêbirî dî van rojên baharê da jiyin wek behreke şin-sut dîkele û hul-gulma wê her nîkên Kurdistanê hildide.

Lê sed heyf, mixabîna ev welatê xêr û xweş, têr û tiji iro ketiye ber lepên hurç û guran. Em ji hemû hebûnên bînerd, sererd û ji hemû xweşiyên bêpar mane. Hêzên kolonyalist ev dînya delal li serê mirovên me da teng û tari kirne. Mirovên me hejar, bêkes, reben, belengaz û destteng mane. Lê dî vê germa baharê da roj çawa bilind dibe, tekoşîna gelê me ji li herçar beşên Kurdistanê tim û tim bilind dibe, pêşta diçe.

* * *

Şeva pêşin isal li derwayi welat dî 6'ê Adarê da li bajarê Berlina Rojava hat çêkirin. Dî şevê da nêzkaya 1500 karkerên Kurd, Tirk, Elman û ji welatên mayîn beşdar bûn. Komela Karkerên Kurdistan li Berlina Rojava piştgritike xurt nişani amadekirina vê şevê kir. Bi programeke (bername) rengin û dewlemend va vê şahîyê hetani nivê şevê ajot. Şev bi serfirazi derbaz bû.

* * *

Şeva bajarê Mannheimê dî 13'ê meha Adarê da, dî hewşeke (salon) pir mezin da hat saz kirin. Ji gelek hêlên Elmanya Federal pirkes hatin dî vê şevê da ci girtin. Dora 3000 kesan hatibûn vê şahîyê, te derzi bavita nedikete erdê. KOMKAR'ê ji bo Newrozên isalin bi Kurdi, Tirkî û bi Elmani bi deh hezaran belevokê derxist. Ev belevoka "WERIN! EM KLAMA XWE BI HEVRA BÊJIN" bi vi tehrî kuta dibûn. Bi rasti ev banga KOMKAR'ê gihişte menzila xwe, ji bo wê yekê ku dî şeva Mannheimê da bi hezaran Kurd, Tirk, Elman û kesên mayîn bubûn yek, wan dî nav xwe da brayeti, piştewani û hevaltîke germin pêkanibû û wan klame xwe bi hevra digotin. Ew bi hevra dîkeniyan, diqirriyan û wan bi hevra sloganên internasyonalizmê davitîn. Ji bo şidandina hêzên xwe, van kesên mêvan refên xwe bi rasti baş dabûne hev. Ne tenê hê-

Ji aliyê rêxistin, komel û gelek partiyên da ji şeva Mannheimê ra pir mesajên piştgritîyê û pirozname hatibûn rêkirin. Ev mesaj û pirozname, ji ber zêdebûna hejmaran wan hemû bi nav hatin xwendin. (Navê van hemû rêxistinên dî rûpelê 11'an da ci girtine).

Disa dî vê şevê da gelek mêvanên hêja û berketi ci girtibûn. Wusan ji Sekreterê Partiya Sosyalist a Kurdistanî Tirkîyê Kemal Burkay dî nav beşdarên bû. Ew, li ser daxwaza Komita Amedekirina Newrozê derket kursi û baweriyên xwe bi kurti pêşkêşî mêvanan kir. Burkay bi navê tiyê, Newroza Hamburgê ra ji mes... şand û ew mesaj dî şevê da hat xwendin. Dî dawiya mesajê da hatibû nivisandin ku: "...Ne dîre ku em rojên Newrozê li Kurdistanê azad û demokratîk da piroz bikin. Dengê stranên me wê li hemû gelî û çiyayên Kurdistanê bilind bin. Agirên

zên demokratîk û sosyalist, ji aliyê em gelek kesên dilpak, xêrxwaz û şîrhelal ji hatibûne vê şevê. Hêzên kolonyalist her çiqas ji dixwazîna mirovên me bîtevizîna wek mirîşkan bîmelîsîna û mêjûyê wan bîşo, lê mirovên me êdî guh nadin van vîr-derevên sedsale.

Şeva Mannheimê bi axaftina serokê KOMKAR'ê va vebû, wi bi Kurdi, Tirkî û Elmani mêvanan ra deng kir û cejna beşdarên piroz kir.

Newrozê wê geş bin û wê bîbin agirê şoreşê."

Dî despêka şevê da koma klam-stranan (koro) derkete pêşiya mêvanan û keç-xortên Kurda deng dane hev:

"Ey Newroz, ey Newroz
Biji cejna azadi
Bi xêr û gelek piroz
Kurd te bi ruhên xwe nadin.
....."

Ji aliyê din vê komê dî nav programê da ji hev xweştir gelek stran gotin. Ji wan çend heb ev bûn:

- Dayê welat şirine,
- Em dixwazin azadi,
- Gulê min çavên belek xwarê
- Kaniya gundê we kanê
- Kurdîstana bî dengime
- Ez û bejnê berhev ketin
- Muşa şewiti...

* * *

Vê carê, di beşeke programê da dengbêjêke Tirk - dengbêjêke navdar derkete pêşiya mêvanan. Ew Melike Demirax bû. Ev keçka Tirk ji ber bir û baweriyên xwe, ji bajarvaniya Tirkîyê hatibû derxistin. Vê keçika dengxweş, rûşirin û devken kincên Kurdan xwekiribû. Laçik û pûşiyên rengin li dora serê xwe biribû-anibû, kurtikeki sor û dêreki spiyê lê bû. Wê serhev gelek stran gotin û carna ji giliyên xweş di navbera stranan da dibarandin. Carekê wê dest ji klaman berda û bî hêrs dengê xwe bilind kir: "Ewên ku dibêjin em internasyonalîstî, pêvîste ne ewqasî r, bira tenê li pêşiya xwe binhêrin û h bidin dengê nalina gelê Kurd. Ewên ku hebûna gelê Kurd pişt guhê xwe ra davêjin û vi gelê li ber pozê xwe nabînin, ew tucar û tu wext nikarin bîbin parêzkarên internasyonalîzmê."

Di nav programê da îjar ew kesên ku di leca plakatanê Newroza isalin da serketibûn, ew derketin kursi. Keç û mêreki Elman, du kes ji Kurd bûn. Sekreterê KOMKAR'ê ji ber serfiraziyên wan, ew piroz kirin û gelek xelat-diyari pêşkêşî wan kir.

Van şahiyên Newrozê da serhev gelek ji hebbestên azadi û rîzgariyê hatin xwendin. Hevalek derket hebbesteki dirêj xwend û digot:

"Ser me da girtin
Dî berbangeke kûr
Em du brabûn
Stêrk hildîşyan
Dikên sibê hê xewdabûn
Em du brabûn
Ketibûn pey belengaziya xwe
Derketibûn serê çiyân
Lê çiya nebêbext bûn,
Mina cendurman..."

Pandomîma (tiyatroya bêdeng) isalin guhdari û bala mêvanan zef baş kişand ser xwe. Listikvanan, zordestî û lêdanên rejîma kevneperest li Îranê daxistinê pêşiya beşdarên. Ew ketibûne dilqê şehidên Kurdîstanê û ev 5 heval berbi mirinê dimeşyan bê tars - bê xof. Ew xemgîn, bînteng û dîlsar ji nîb bûn, dema ku ew dihatin lêdan, wan ji nivê dileki xwe, destên germin dirêji hevalên xwe dikirîn. Berdevkên hêzên kolonyalist û sekbavên wan ev lawên ciwan bî çavgirtî didan ber gullên xayin. Ji bo azadiya Kurdîstanê, dilsozi, li ser milên wan bûbû sond, biryar û peyman. Di dema ku ev pandomîm dihatê listin, gelek kesan hêsrên çavên xwe nikaribûn bigirtana û dilopên ronik-hêsrên çavan li ser saretên wan da diherkin. Dî nav vê rewşa dilşewat da dengê bilûrê ji dir va zirav-zirav dihat û gelek mêvanan bî dileki jihevketi, tevlihev û bî dileki şkesti guh didan vi dengi.

* * *

Di roja 20'ê Adarê şeva dawiyê li bajarê Hamburgê çêbû. Di vê şevê da nêzkaya 1500 kesi ci girt. Programên şevên Berlin, Mannheim û Hamburgê virda-wêda û kêmhîndîk wek hev bûn. Di şeva Hamburgê da ew hevalê ku program pêşkêş dikir bî dengêki bilind awa digot:

"Bî jin-mêr, kal-pîr û bî ciwanan va tevayî pirozkirina rojên Newrozê bî dileki şa, ewqas ne dûrin, ev rojana ji wê bîn. Emê li ser van erdên azad bî rûken û bî rû-

geş bîjin. Stranê azadiyê wê li ser lêvên me bigerin. Ev roj ewqas ne dûr in."

* * *

Lê çî dibê bila bibe emê serkevin. Ev bawerîya me ji kuraya hezar salan tê, ji rîzgariya gelên Vietnam, Kamboç, Nikaragua û ji serhildana reşikên Efrikê tê. Berxwedana gelên Felestin û gelên El Salvador iro vê bawerîya me hin ji xurttir dike. Hêwiya me ewe ku, di zûtirêkê pençên rojên azad wê bavêjne ser erdê Kurdîstaneke demokratîk û sosyalist.

RÊXISTINÊN KU MESAJ ŞANDIN

Ji aliyê kes û rêxistinên demokratîk da ji şeva Newrozêra gelek mesajên piştgirtiyê û pirozname hatibûn şandin. Ev piroznamenana hemû bî nav hatin xwendin.

Partiya Komunista Irak, Endamê Komita Navbendi ya Partiya Komunista Suriyê - heval Remo, Partiya Demokrata Kurdistanê - KUK, Ala Rîzgari, Tekoşer li Belçika, Yekitiya Xwendekarên Kurdistan li Derwayi Welat - AKSA, Sempatîzanên Tekoşin, Rêxistina Xwendekarên Irak, Komela Xwendekarên Musلمان - Sempatîzanên Mucahidên Gel, Serokê Komela Yekitiyê û Piştgirtiyê Hemû Dersdarên Tirkîyê (TÖB-DER) Gültekin Gazioğlu, Sempatîzanên Riya Şorîşvanan (DEV-YOL), Komela Demokratîk ya Karkerên Kurdistan li Norveç, Komela Kurdên Avustralya, Eni û Riya Yekitiyê (Birlîk Yolu ve Cephe), Partiya Sosyalist a Şîli, Federasyona Komelên Karkerên Tirkîyê (FİDEF), Komela Pêşverûyên Kurdên Suriyê li Swêd, Komita Piştgirtiyê rojnema "Gerçek (rastî)" li Ewropa, Bî navê Komela Sinematîk li Tirkîyê - Servet Çoraklı, Partiya Komünist li Tirkîyê (Yekiti)-Türkîye Komünist Partisi (Birlîk), Komita Piştgirtiyê ji bo Asiyê-Efrikê û Emerîka Latîni, Rojnema "Rojî Nû", Komela Jinên Elman ku Mêrên Biyanîyan va Mêrkîrîncê (IAF)."

BELEVOKA HERSÊ RÊXISTINÊN KURDISTANÊ

Sê rêxistinên Kurdîstanê, Îsal ji bo hatina rojên Newrozê bî hevra belavokek derxistin. Di destpêka belavokê da dîr û dirêj li ser rewşa Kurdîstanê hatiye sekînan. Di beşeke vê belavokê da tê gotin ku "Li Tirkîyê û Kurdîstanê iro gelek zordestî û lêdanên bî hov dajon. Ezîyetên bêhempa hatin pêkanin. Lê hemû evana nikarin şerê gelên me bidin bend kirin. Berxwedan û tekoşin bî bawermendi rê hildide. Li hemberî zordestiyê ev kevneşopîya me wê baje. Nişana vê kevneşopîya me - Newroz çawa hersal, isal ji wê agran va bê pirozkirin û hêrsa gelê me wê bilind bibe." Di dawiyê belavokê da ev hersê rêxistin bangî hemû şorîşvan û welatparêzên Kurdîstanê dikin. "Çî dibê bira bibe, lê gelê me wê rîzgar bibe û di nav koma gelên azad da wê cihê xwe bigire. Ji zordestî û kedxwariyê dîr, emê rojên Newrozê piroz bikin."

Rîzgarîxwazên Netewî li Kurdistan
KUK

Ala Rîzgari

Partiya Sosyalista Kurdistana Tirkîyê
PSKT

NEWROZ LI WELATÊN MAYÎN

AWUSTRALYA

Kurdên Avustralya dî 21 ê Adarê da lî bajarê Sydney dî nav xwe da bî dileki şa cejna Newroz piroz kirin.

Dî şevê da gelek kesên demokrat, şorışvan û niştimanperwer beşdar bûn. Me wusan jî bangî hemû demokratên Tirk kir.

Dî despêka şevê da jî bo rîzgari û azadiyê, agrê Newrozê hate vêxistin û hate dadan. Dûra koro bî tembûrvanên komelê va derket marşa "Ey Newroz Cejna Kurdên Qehreman" bî hevra gotin. Dî hewşa şevê da nezikaya 250 kesan ci girtibûn. Pîr hevalan lî ser piyan program guhdar kirin. Jî aliyê dî dî şevê da serokê Federasyona Komelên Tirkan derkete mikrofonê û jî bo doza Newrozê bî jêhatî deng kir. Peyivîna vi hevalî, beşdar gelek kêfxweş kirin.

Komeia Kurdên Avustralya Newroza hemû biraderên xwe piroz dîke û silavên şoresgerî jî hemû kurdan ra rêdîke.

SWÊD

Dî roja 13'ê meha Adarê jî aliyê Federasyona Komelên Kurdistanê da lî bajarê Stokholmê bî dileki şa cejna Newrozê hat piroz kirin. Dî vê şeva şahiyê da gelek Kurd, Tirk û rûniştvanên Swêdê beşdar bûn. Şev bî gıyanê (ruh) yekitiyê û bî sergiranike mezin va darbaz bû. Jî bo pêştavirîna doza Kurdan lî Swêdê ev şev wek gaveke frehtir hat hesabandin.

Şev bî marşa "Ey Raqib va destpêkir. Paşê gelek komên listik, folklor û stranan dî programê da ci girtin û derketin lî pêşberî mêvanan. Koma folklorê listikên hêla bajarê Bedlisê, Delilo û gelek reqasên mayin listin. Zordestî, lédan û tedayên ser gelê Kurd bî pandomimekê va yek-yek hatin xuyakirin. Mêvanan bî çar çavan va ev listika mêzekirin.

(Baştarafî Orta Sayfada)

yeti dönemi ve 1958 Irak burjuva demokratik devriminden sonra Irak Kürdistanı'nda özgür bir şekilde kutlanabildi. Fakat bütün yasaklamalara rağmen halkımız kendi arasında Newroz bayramını canlı biçimde kutladı ve onu ulusal kurtuluş ruhu ile sisledi. Böylece Newroz'un politik önemi arttı ve politik içeriği gittikçe zenginleşti. Bilhassa yeni kuşak Kürt yazarları ve şairleri Newroz konusuna eserlerinde büyük yer vermişler, Newroz'un devrimci ruhuna ulusal kurtuluş mücadelesinin önemli bir etkeni olarak bakmışlardır. Yazılan Kürt tiyatro oyunlarında bu durum çok belirgindir. Kürt yazarı Cemal Abdulkadir Baban şiirsel bir stil ile yazdığı "Newroz" adlı eserinde, zalim Dehak'ın eline düşen güzel bir Kürt kızı Gulizer'in (sarı saçlı kız) başına gelenler sergilenmiştir. Diğer bir Kürt yazarı Kemal Burkay ise; yazmış olduğu "Dawiya Dehak" (Dehak'ın Sonu) adlı piyesinde Kawe'nin kişiliğinde halkı-

Jî aliyê dî gelek mesaj û pirozname gihîştin şevê. Jî bo mesaja Partiya Sosyalist a Kurdistanî Tirkîyê û mesaja KOMKAR'ê pîr çepîk hatin kutan.

Dî dawîya şevê da hemû mêvanan bî hevra govend girtin û Newroz bî vi tehreki germtir dî nav xwe da piroz kirin.

AVÜSTURYA

Lî Awüstryê dî roja 20 ê meha Adarê da bî beşdarbûna gelek welathîzên Kurd va cejna Newrozê hat piroz kirin. Dî şevê da kêm-hindik dora 500 kes ci girtin. Dî vê şahiyê da nûmûneyên çand û folklor me hatin pêşkêşkirin û mêvanan bî dileki şa ev program guhdar û mêze kirin.

Dî 23 ê meha adarê da Rejîma Baas xwest ku Newrozeke qelb pêkbine, karke-rên Kurd bixapine û hovitiyên xwe kiras bike. Lê hevalên me hemû vîr-derew û rû-reşiyên Baasê bî belavokan va raxistine ber çavan. Cihê ku ev şeva hat çêkirin, peya û berdevkên Baasê êrişî hevalan kirin. 3 kes jî balyozxana Iraqê hatin birindar kirin. Rojîra, dî me hemû zordestî, kirêti û vîr-derewên Baasê daxiste holê (meydan). Jî aliyê dî ew Kurdên kû bî destê Baasê hatibûn programê da bilizin, jî wana 3 kes revin çûn bal hukmeta Avusturyayê mafê starbûnê (azul) xwestin.

mızın bugünkü mücadele azmini gözler önüne sermiştir. Aynı şekilde Zeki Ahmet Xanari de "Kutubuna Rojên Dehakê Zor-dar" (Zalim Dehak'ın Son Günleri) adlı, Newroz konusunu işleyen diğer bir tiyatro oyunu kaleme almıştır. Bütün bu örnekler Newroz bayramının Kürt kültürü açısından önemi ve özgürlük mücadelesindeki etkileyici gücünü bize göstermektedir.

Bahar mevsiminin başladığı bir dönemde halkımız arasında canlı bir şekilde kutlanan Newroz bayramı, bitip-tükenez bir geleceğe olan inancın bir yansımasıdır. Yok olmak istemeyen bir halkın yaşama iyimserliği (optimizm), sevinci ve büyük bir geleceği (fütürizm) kucaklayan mücadelesi karşısında her türlü zorba güç yenilmek zorundadır. Halklar tarihin yaratıcı güçleridir, onların çabası toplumsal gelişmeye yön verir. Newroz bayramının önüne konulan her türlü yasaklar zinciri kırılacaktır. Bizim bu inancımız Şili'li büyük ozan Pablo Neruda'nın "Buğday Türküsü"ndeki iyimserlik kadar taze ve güçlüdür.

"Halkım ben, parmakla sayılmayan
Sesimde pırl pırl bir güç var
Karanlıkta boy atmaya
Sessizliği açmaya yarayan.
Ölü, yiğit, gölge ve buz, ne varsa
Tohuma dururlar yeniden
Ve halk toprağa gömülü
Tohuma durur bir yerde
Buğday nasıl filizini sürer de
Çıkarsa toprağın üstüne
Güzelim kırmızı elleriyle
Sessizliği burğu gibi deler de
Biz halkız yeniden doğarız
ölümlerde."

Newroz bayramı bir "Bahar ve özgürlük bayramı" olarak halkımızın aydınlanma ve yenileşme hareketinde ilerde daha da büyük bir rol oynayacaktır. Dünya kültür mirasının bir parçası olan Newroz'un kutlanışının 21 Mart günü gibi ırkçılığı protesto gününe denk düşmesi de, onu anlamlı kılmıştır. Bir şafağın alacakaranlık vaktinde, zafer marşlarıyla sokağa dökülecek olan bir halkın kurtuluş sevinci ise; Newroz'a daha değişik bir renk katacaktır.

HUMEYNI ZINDANLARINDA İŞKENCE VE ÖLÜM

İran Kürdistanı halkımıza karşı topyekün bir yoketme savaşı açmış bulunan kanlı Humeyni rejimi, sadece bununla yetinmiyor, katliamlarını İran'ın diğer halklarına da acımasız bir biçimde uyguluyor. Bu ülkede binlerce insanın nasıl sudan bahanelerle ve keyfi biçimde kurşuna dizdiklerini anlatmaya gerek yok. Aşağıda işkence ve katliamlarla ilgili bazı somut bilgileri vermek istiyoruz.

Uluslararası Af Örgütü İran'la ilgili olarak düzenlediği raporlarda keyfi idamları ve işkenceleri dile getiriyor. Buna göre pek çok politik tutuklu işkencehanelerde katlediliyor, daha sonra ise cesetleri idam sehpasına asılmak suretiyle, cezaya çarptırılarak idam edildikleri süsü verilerek isteniyor. Örneğin: 1981 yılı eylül ayında üç tutuklu bu şekilde öldürüldü. 16 eylül günü ise Kerman şehrinde Hemid Hamed isimdeki kişiler de idam edilen sonra cesetleri gün boyunca sehpa da bırakılarak sergilendiler.

Siyasi tutuklulara yapılan korkunç işkencelerle ilgili olarak (Özellikle "Evin" hapishanesinde) Uluslararası Af Örgütü'ne yüzlerce rapor gelmiş bulunuyor. Bunlar arasında devlet doktorlarının resmi raporları da var. İşkence türleri arasında başlıca şu yöntemler sayılıyor: Dövmek, tekmelemek, kırbaçlamak, kafaları duvara çarpmak, sigara ile yakmak, kızgın demirle dağlamak ve benzeri.

Af Örgütü'nün raporunda İran zindanlarında yaygın şekilde uygulanan "Ütü" işkencesinden bahsediliyor. Örneğin; "Evin" zindanında bu iş için özel olarak hazırlanmış bir "Ütü Odası" var. Bu odada tutukluların el ve ayakları bağlandıktan sonra sırtları, ayak tabanları kızgın ütüyle ütüleniyor.

Uluslararası Af Örgütü 7 kasım 1981 tarihinde İran Başbakanı "Hüseyn Muse-

vi'ye bir mektup yollayarak işkencelere son verilmesini istedi.

Gene Paris'teki Halk Mücahitleri Bürosu'ndan yapılan açıklamaya göre aralarında hamile kadınların da bulunduğu çok sayıda kişi peşpeşe katlediliyor. Örneğin: Şiraz kentinde Zekeri isimdeki kadın karnında beş aylık, Tebriz kentinde ise Zohre Abulfethi adındaki kadın 6 aylık bebeği bulunduğu halde katledildiler. Kurşuna dizildikten sonra cesedi yıkayan kadın tarafından Zohre'nin hamile olduğu farkediliyor ve durumu ilgililere haber veriyor. Ama Humeyniciler kadınların gömülmelelerini emrediyorlar. Cesedi yıkanan kadın ise "akıl hastasıdır" denilerek hastahaneye götürülüyor. Bu kadın halen Tebriz akıl hastahanesinde bulufuyor.

Ali Rıza Homai adında 17 yaşındaki bir genç idam edildi. Nurollah Kakuki adındaki fen fakültesi öğrencisi iki parmağı kesildikten sonra kalbine 7 kurşun sıkılarak katledildi. Bu gence o derece büyük işkence yapılmıştı ki cesedin yıkanacak hali kalmamıştı ve bu yüzden de elbiseyle birlikte gömülmüştü.

Bu arada Humeyni yönetimi İran'ın dışında bulunan İranlılara karşı da cinayetler düzenlemeyi planlıyor. Örneğin; Bunlardan bir kaç tanesi Londra'daki Hayd Park'ın önünde toplanan İranlı öğrencilere saldırmaya hazırlanırken, bombanın ellerinde patlaması sonucu hepsi öldüler.

Bahreyn, Beyrut, Londra ve Paris başta olmak üzere pek çok yabancı ülkeye Humeyni'nin silahlı adamları dağılmış bulunuyorlar. Amaçları cinayetlerine bu ülkelerde de devam etmektir.

Halk Mücahitleri Örgütü, İran uyrukularının bu saldırganlardan korunması için ilgililerin dikatini çekti.

Doğu Beyazıt Devrimci Halk Kültür Derneği (DHKD) başkanı Mustafa Çamlıbel, bundan üç yıl önce 14 Mart 1979 tarihinde katledildi.

Mustafa Yoldaş'ın öldürülmesi olayını iyi değerlendirmek gerekir. O, kararlı bir sosyalistti. Halkımızın kurtuluş mücadelesinde yerini sosyalistlerin safında almıştı. İyi bir örgütçü olması, halk tarafından sevilmesi sömürgeci güçleri telaşlandırıyordu. Onlar, öteden beri kitleleri sömürgeci baskı ve zulme karşı bilinçlendiren ilerici, devrimci ve yurtsever insanlarımızı ortadan kaldırmak istiyorlardı. İşte bu nedenle Mustafa Yoldaşımız MİT tarafından öldürtülmek istendi.

Bu iş için ise bir takım maşalardan yararlandı ve O'nu böyleleri eliyle katletti.

Mustafa Yoldaş öldü ama O'nun sürdürdüğü kavga devam ediyor ve halkımızın sömürgecilere karşı sürdürdüğü mücadele günden güne güçlenerek devam ediyor. Mustafa Yoldaşın anısı bu mücadelede arkadaşlarına ışık tutuyor.

Halk uğrunda düşenler ölmez.

(Baştarafı Sayfa 6'da)

ye ulaşmak oldukça kolaydır. Türkiye Kürdistanı'nın politik durumu 12 Eylül 1980'den sonra, doğrudan İran-İrak sınırındaki Hakkari'de yapılan Havaalanı ile iyice güçlendirildi. Hava üssü Amerika tarafından yaptırılıyor. Türkiye, daha sonra yalnız silahla dolu, Batı egemenliğinin bir kalesi olmakla kalmayacak, özellikle Batı yanlısı İslam ülkeleri ve NATO ülkeleri arasında bir köprü vazifesi görecektir. Buna ek olarak, Türkiye, en azından Amerika'nın dış politik amaçları için henüz hiç bir bloka bağlı olmayan Üçüncü dünya ülkelerine karşı önemli bir rolü de üstlenecek. ABD Ulusal Güvenlik Konseyi üyesi ve önceleri CIA Ankara grup şefi olan Paul Henze, "Türkiye modeli örnek alınacak bir değerlidir." diyor.

Öyleyse, Türkiye Amerika tarafından İran körfezindeki askeri hareketler için bir atlama tahtası olarak mı kullanılacak? "Süddeutsche Zeitung" 9 Aralık 1980'de bildiriyordu: "NATO anlaşması gayet açıktır. (Anlaşmada, Avrupa ülkelerinin başka ülkelerin sınırlarını çiğnemesi yasaklanıyor) Ama uzun zamandan beri gerçekte ilgisi kalmamıştır." Geçmişte. NATO sadece bir savunma ittifakı olarak anlaşılıyordu. Bu arada bu düşünce de değişti. Böylece NATO, Genscher'e göre, gelecekte ekonomik ve enerji politikasıyla ilgili kararlar verecek, dış politika düzenleme yeri olacak.

ERDAN ASLAN'ın Anısı Yaşiyor

Bundan iki yıl önce Avukat Erdan Aslan, Elazığ'da faşistlerin saldırısına uğradı ve yaşamını yitirdi.

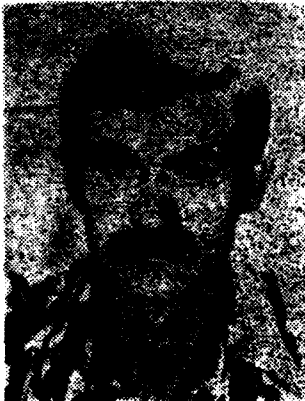
Erdan arkadaş, bir sosyalistti. Kürdistan'ın Elazığ ilinde diğer bir çok yerde olduğu gibi faşist saldırılar yoğunlukla sürdürülüyor, ilerici, devrimci insanlara hayat hakkı tanınmak istenmiyordu. Bu saldırılar pek çok aydın insanı ürküttü ve kenti terke zorladı. Ama Erdan, bu saldırılara karşı direndi, halkın arasında kalmayı, aydın bir insan olarak görevlerini yerine getirmeyi sürdürdü.

Faşist çeteler bu yüzden O'nu boy hedefi haline getirdiler ve sonunda katlettiler.

Erdan'ın ölümü erken oldu. O, daha nice yıllar halkının kurtuluşu mücadelesinde yerini alıp, ona hizmet edebilirdi. Erdan arkadaş öldü ama kavga devam ediyor.

Halkımız MUSTAFA ÇAMLİBEL'i Unutmayacak

Dersên Zmanê Kurdi

17

TIŞTÊN LI XWE KIRINÊ

Merivên dema şkeftan bê cıl bûn. Ewana, berê heywanê kûvi kuştin, goştê wan xwarin û postê wan li xwe kîrîn. Pîştî hêdi hêdi se, hesp, ker, pîsing, çêlek, mih û bîzî kedi kîrîn. Li hespan siyar bûn, bî ga û hespan erd ajotin. Hiriya mih û bîzînan rêstûn û pê tiştên li xwe kîrînê çêkîrîn.

Merivên iroyîni pîr texlit tişt li xwe dîkîn.

Mêr çakêt, pantol, sako, êlek li xwe dîkîn, şewqê didin serê xwe. Jin fistan û manto li xwe dîkîn. Lê li dewra iroyîni cîlên jin û mêran nêzîkê hev e. Jin ji wek mêran, çakêt û pantol li xwe dîkîn. Lê disa ji, cîlên mêran û yên jinan ji hev cuda dibin.

Meriv di bînda kîras û derpê li xwe dîkîn, sol û gore dîkîn pê. Kîras û derpê ji cawê tenik in. Sako û manto ji qumaşên stûr in, merivan germ dîkîn.

Tiştên li xwe kîrînê, prani ji pembu, hiri û îbrîşim çêdibin. Sol ji çermê heywanan çêdibe.

Cîlê Kurdan yê gelêr şal û şapik e. Ew, şal û şapik li xwe dîkîn, koloz didin serê xwe û piştê li xwe girê didin. Jin ji kofi didin serê xwe û wê bi perên zêr û ziv û bi destmalên rengin dixemilînin.

* * *

Lî xwe kîrîn	: Giyinmek
Şkeft	: Mağara
Demâ şkeftan	: Mağara çağı
Bê cıl	: Elbisesiz
Tazi	: Çıplak
Kûvi	: Vahşi
Heywan	: Hayvan
Kuştin	: Öldürmek
Post	: Deri
Pîsing	: Kedi
Kedi	: Ehli
Kedi kîrîn	: Ehlileştirme
Siyar	: Binici, ath
Siyar bûn	: Binmek
Ga	: Oküz
Hiri	: Yün
Rîstîn	: Örmek
Çakêt	: Çaket
Sako	: Palto
Êleg	: Yelek
Şewqê	: Şapka
Kofi	: Kürt kadımlarının başlığı
Dan	: Vermek
Destmal	: Mendil
Rengin	: Renkli
Fistan	: Entari

Manto	: Manto
Cuda	: Ayri, farklı
Cuda bûn	: Ayrılmak, fark etmek
Derpê	: Don
Pê	: Ayak
Ling	: Ayak
Xemilandin	: Süslemek
Pê kîrîn	: Giymek (ayakkabı)
Ser	: Baş
Caw	: Bez
Tenik	: İnce
Stûr	: Kalın
Qumaş	: Kumaş
Pembu	: Pamuk
İbrîşim	: İpek
Çerm	: Deri
Gelêr	: Ulusal
Şal û şapik	: Şal-şapik
Pîşt	: Bel, kuşak
Girê dan	: Bağlamak
Serqot	: Başaçık
Hevok	: Cümle
Wala	: Boş
Lêker	: Fiil

Tiştên li xwe kîrînê : Giyilecek şeyler

Tiştên xwarinê û vexwarinê : Yiyilecek - içilecek şeyler

Tiştên frotnê : Satılık şeyler

Lî xwe kîrîn : Giyinmek

Çaketê xwe li xwe bîke : Çeketini giy.

Sar e, ez sakoyê xwe li xwe dîkum.

Elifê du mantoyê xwe li xwe kîr.

Merivên dema berê postê heywanan li xwe kîrîn.

(cîl) lê kîrîn : Giydirmek

Wexta dibîstanê hat, cîlê lawîk lê bîke.

lê bîke : lî wi bîke

lê bîke

Av li xwe kîrîn : Yıkanmak

Keçîk avê li xwe dîke.

Mîn du av li xwe kîr.

dan seri

Meriv şewqê didin serê xwe.

Ez şewqê nadim serê xwe, serqot dîgerim.

Elifê kofi da serê xwe.

Hesen, şevkê xwe bîde serê xwe!

Pê kîrîn

Xelil, solê xwe bîke pê!

Meriv sol û gore dîkîn pê.

Elifê qondireyên nu ne kîr pê, ji ber kû, ew teng bûn.

Te solê xwe pê kîr?

Bu fiillerin kısaltılmış biçimlerine de dikkat edelim:

Solê xwe bîke pê yerine — Solê xwe pê ke.

Çaketê xwe li xwe bîke " — Çaketê xwe li xwe ke.

Şewqê xwe bîde serê xwe " — Şewqê xwe serê xwe de.

Cîlê lawîk lê bîke " — Cîlê lawîk lê ke.

Jî xwe kîrîn - derxistin - tazi bûn

Kürtçe'de elbise çıkarma yerine derxistin kull:

lîr.

Wi çakêtê xwe derxist.

Germ e, sakoyê xwe derxe.

("Bîderxe" yerine kısaca "derxe" de denir).

"Jî xwe kîrîn" çıkarmak, soyunmak anlamındadır; ancak ender kullanılır.

Çakêtê xwe ji xwe bîke.

"Derpê ji xwe kîrîn" hayasızlığı ele almak anlamına gelir:

Te çî derpê ji xwe kîriye!

"Tazi bûn" çıplak olmak anlamındadır:

Hemû cîlên xwe derxe, tazi be!

Îroyîni — duhîni

Îroyîni : Bugünkü, duhîni : Dünkü

Dewra iroyîni : Çağımızda, günümüzde

Tu zaroyê duhîni yi : Sen dünkü çocuksun.

(Dumahik heye)

Kürt halkının ulusal bayramı Newroz'un kutlandığı bugünlerde, halkımızın kültürel değerlerine sıkıca sarılmak ve onları ortaya çıkarıp kaybolmaktan kurtarmak görevi daha da önem kazanıyor. Bu düşünceyle hareket eden gazetemiz Dengê KOMKAR bu sayısında halk masallarımızdan birini Kürtçe'nin Zazaca şivesiyle okuyucularına sunmaktadır.

Welatê ma Kurdistan de de-wêda rindeke biya. Zeke zimiston vêdo ra; vore vleşiyaro usar amo, binê hard ra gul û vilik vêjiyê, newroz û nêrgiz kewtê ra têwêrte, velg û vas biyo kewe. Têyr esqê zuvin biyê, glê dar û bêr ra feteliyê, çiçeğa juye ra fir do awa bine ra nistêro. Mal û gay axunu ra vêjiyê, dim noro manê xo ser, wertê dar û bêr ra feteliyê.

Kurdistan hen biyo şên ke, gul û sosin, velg û vas, mal û gay kewtê ra têwêrte vrarefisto ra zuvini. Heto zu de glê kowu ra vore siskerdo. Uwa (Awa) zelale binê tij de bereqiya. Her çi têra biyo. Heto bin ra ki mal û biyê tever. Gay qorê, m...gu dim no ro manê xo ser, kulengu ver remê, biz û miyu zeke xo kerdo mird qire, amê verê çeveru, dorme ro kozik u greto ke bizeku nu vokekônê xo mirdekerêna.

A dewe de çêyê de waye û

brayê benê. Zeke tiji pençere ra kuna zere erzena çimunê dinu, urzenê ra-sonê tever. Çutur ke kunê tever verva bonu de glê kowude nadanê. Tenê ke mênê, waye cêrena ra brayê xo ser vengê cî dana. Bra têy nadano vano:

— Çiko vayê, vaze.

— Bê ewro ma şime glê koy, xorê tenê şirik û arêkeme.

O wano:

— Hêya wayê bê ma şime.

Ora dime kunê ra tê dime, benê raşt xo sanenê-be raye sonê. Zeke xo rasnenê serê koy, qe nêvindenê şiruku kenê arê. Bra pê kard birnen o, vazen o, turko ke hermê wayê rawo erzeno zerê dêy. Peniyede xêlê waxt ke vêreno ra, bra cêreno ra waya xo ser vano:

— Êndî bêşê, bê ma tenê ronîşime têy nadime, Hala ma xêlê kerdê arê. A vengê xo nêvezana. Hurdêna pa nisenê ro turk kenê ra nadanê tuwa tede çino turk tiptolo.

sanika pepûg

rêyna arêkeme. Wayê ra veng nêvêjino. Reyê dî rêyê bin vengê cidano, onca nadano ke a qe vengê xo nê vezana O waxt famkeno êy a kist a.

A deqa de dina rjina ra ser, nêzoneno ke sebikero. Niseno ro, meyt sero tenê berbono. Ora dime ki cîrê mezele kine, aye dano we. Xo çarneno, cêr dewede nadano, nê wazeno ke şêro uza. Xo be xo vano ke "ezke nika şune, maw û piyê mi mîra waya mi perskenê. Ez gereke dine ra nêvaji çî?"

— Niseno ro minete keno vano ke:

— Sola ez nika teyr bi, firdi xorê glê na kowu ra biberbine, sava derdê waya xo binaline.

Eke çutur beno, a deqa de per nisenê pîra, beno be têyê firdano sono. Niseno glê dar û bêr ra vano:

— Pepo, Keko. Kam kist, mi kist. Kam sut, mi sut.

A roza na roza pepug hen fetelino, derdê waya xo rê vêseno, waneno.

Aliqemer

Çend Helbestvanên Nûgihîştî

Dî nav van salên dawi da, bi taybeti helbestvanên ciwan xetên xwe baş bi hev tinin û helbestên xwe bi zmanê dayka xwe dinivîsîn. Îro naverokeke nû ketiye nav helbestên wan û ew xetên xwe bi tehreki nûjen (modern) li du hev rêz dikin. Nivîrandina azadiya Kurdistanê dî nav efrandinên wan da ciki fr... gre, ji aliyê dîn li ser wek... h sosyalizm, internasyonalizm û li ser aşitiya cihanê ji gelek helbestên xweşik pêktin. Bi dîtina me ev yeka ji bo pêştabirna çanda Kurdî gaveke pêt û frehe. Ev nişna nû hemû graniya xwe di van helbestên xwe da danine li ser xelasiya welatê xwe. Ew bi nihêrineke (afîr) dîlgerm, pêşverû û jêhati va li berbiri jiyinê dîbin û ji diltengiyê bi lez dîr dikvin. Bo vê yekê ji ew di helbestên xwe da hêvi, baweri û rûgeşiya xwe hertim diparêzin. Em çend efrandinên van helbestvanên Kurd raberî xwen-devanên xwe dikin û ji wan ra gavên freh dixwazin.

Dengê KOMKAR

□ □ □

Dî nav van rojan da pirtûkeke bi navê "YEKBIN..." ke te destê me. Nivîskarê pirtûkê xorteki bi navê GUNDÎ ye. Car carna helbestên Gundi di nav rûpelên hiñe kovar û rojnameên Kurdî da ci girtin. Ew ji

wek gelek Kurdên dîn ji welatê xwe dîr ketiye û niha li Elmanya Federal dimine. Navê pirtûkê xweş hatiye daninê, راستi ji gelê me di vê demê da zef hewcedariya yekitiyê ye. Pirtûkê da ji hev xweştir gelek helbestan ci girtiye, wek "Riya Azadi", "Zengî Lêdikeve" û "Dûri Dijware"... Ji aliyê dîn, ew di pêşgotina xwe da dîr û dirêj li ser zman, çand û armanca vê pirtûkê sekiniye.

□ □ □

Pirtûka bi navê "DERKETI" ji dî sala 1980'an da ji aliyê Kurdekî ciwan da hatiye weşandin. Navê wi bi kurti

CANKURT e. Nivîskar dî serê pirtûkê da dinivîse ku "Derketi" beşeke (keri) ji destana bi navê "Rêk". Ev helbestê dirêj bi tehreki "çarinan" hatiye nivîsandin. Cankurd dî kerikî destanê da 'axake kûr dikşine û dibêje: "Ji niştiman tu dîrketi, wek sêvekê ji darê keti..."

□ □ □

"ÊRIŞ DIKIN" ji navê pirtûka FIRAT CEWARI ye. Dî pirtûkê da Cewari rewşa Kurdistanê, derd-kul, eş-birinê gelê Kurd bi jêhatike tenik û zirav va tine dadixê li ber me datine.

Her çiqas ji bo Fîrat Cewari

çapbûna vê pirtûkê destpêk be ji, ev gaveke pêş û hêvidare.

Dî sala 1981'an da li Swêdê pirtûka helbestên Fîrat Cewari ya duwemin derket.

Kêm-hindik hinek kêmasiyên van pirtûka hebin ji, ji ber tîştên baş, ew ji ber çavan dîrevîn. Tîştêki zelale ku hevalan ser gelek pîrsan serê xwe eşandine, eva tîştêki başe, lê bo pêştabirna vê destpêka xwe, heval pêvisti xwe bîdîm li ber hemû tengasi û dijwariya. Pêştaçûn û rêhildan راستi ji west dixwaze...

□ □ □

GUNDÎ YEKBIN	CANKURD ÊRIŞ DIKIN
FIRAT CEWARI DERKETI	

Yeni Bantlar Çıktı
FOLKLOR Kısım A: Elazığ - Bitlis Kısım B: Diyarbakır - Antep
★ A R A M ★
RESMÎYOMA KOMELEN KANKEREN KUPRONSORU LI ELMANYA FEDERAL Wuesterwalder 24, Frankfurt/11

Dengê KOMKAR

Dört Yaşında

Değerli Okurlar,

Elinize geçen kırkinci sayısı ile Dengê KOMKAR dört yaşına giriyor. 1979 yılı Mart ayında yayın hayatına atılan, Almanya'daki Kürdistan'lı İşçilerin Demokratik Örgütü KOMKAR'ın sesi, yola çıkarken omuzladığı görevin güçlüğünü ve sorumluluğunun büyüklüğünü biliyordu. O tarihten bu yana da aynı düşünce ile hareket etti ve yayını sürdürdü.

Geride bıraktığımız üç yıllık sürede Dengê KOMKAR, çeşitli güçlüklerle karşılaştı ama yılmadı. Tam tersine güçlüklerin üzerine yürüdü, onları aştı ve günden güne gelişti.

O bugün artık sadece Federal Almanya'daki emekçilerimiz tarafından okunan bir gazete değildir. O'nun sesi bu ülkenin ötesine, dünyanın pek çok uzak köşesine kadar uzanıyor. O, Amerika'dan Avusturalya'ya kadar bütün kıtalarda, çeşitli ülkelere yayılmış okuyucu kitlesine sahiptir. Dengê KOMKAR ülkemiz Kürdistan'ın bütün parçalarına ulaşıyor ve sesini halkımıza duyuruyor.

Kuşkusuz Dengê KOMKAR'ın bu başarısı onun izlediği politikanın doğruluğundan kaynaklanıyor.

Dengê KOMKAR, emperyalizme, faşizme, sömürgecilığe ve her türlü gericiğe karşıdır. O, savaş kışkırtıcılığını, silahlanmanın tırmandırılmasını insanlık açısından büyük bir felaket olarak nitelendiriyor ve ilerici-barışsever güçlerin safında yerini alıyor.

Dengê KOMKAR, yayına başladığı günden beri Türkiye işçi sınıfının, demokratik güçlerin mücadelesinde üzerine düşen görevleri yerine getirebilmek için kararlı ve tutarlı bir politika izledi. O, her zaman faşizm tehlikesini bertaraf edebilmek ve onu tarihin çöplüğüne gömülebilmek için tüm demokrasi güçleri arasında güç ve eylem birliğini zorunlu gördü, bu uğurda mücadele etti.

Dengê KOMKAR yüz yıllardır ülkesi işgal altında tutulan, dili ve kültürü yasaklanan, tarihsel değerleri yok edilmek istenen halkımızın yürüttüğü özgürlük, mücadelesine önemli katkılarda bulundu. O, sömürgecilerin kasıtlı olarak cehalet içerisinde sürüklediği kitlelere ulaştı ve onların aydınlatılmasında üzerine düşen görevleri yerine getirdi. O, halkımızın dil ve kültürüne sayfalarında küçümsenmeyecek ölçüde yer ayırdı ve sömürgeci propagandayı etkisizleştirmede önemli bir rol oynadı.

O, aynı zamanda Kürdistanlı yurtsever güçler arasında ilkel bir güçbirliğinin hayata geçirilmesi doğrultusunda da çaba harcadı ve onun önemini hiç bir zaman görmemezlikten gelmedi.

Dengê KOMKAR F.Almanya'da yaşayan işçilerimizin çeşitli sorunlarını dile getirdi, çözüme kavuşturulmaları için çaba harcadı.

Bugün yurt dışındaki Kürdistanlı emekçilerin gerçek sesi haline gelmeyi başaran Dengê KOMKAR, emekçi insanların sesidir. O, eksikliklerini hızla aşacak, her gün biraz daha güçlenecek ve gelecekte omuzladığı onurlu görevi daha kararlı bir biçimde yerine getirmeye çalışacaktır. Bunun için gerekli gücü geçmişte olduğu gibi gelecekte de izlediği politik hattında doğruluğundan ve çevresinde kenetlenen emekçi halkımızın sağladığı destekten alıyor.

Dengê KOMKAR, Kürdistan'ın değişik parçalarında yaşayan halkımızın yaşantısı ve verdiği mücadele ile yakından ilgilendi ve onu kitlelere ilettili. Bu arada Sovyetler Birliği'nde özgür bir ortamda bulunan Kürtlerin ekonomi, sanat, kültür ve edebiyat alanında gösterdikleri başarılarla da sayfalarında yer verdi. Ve böylece sömürgeci boyunduruk altında yaşayan halkımız sosyalizmin kazanımlarını bir kez daha görmüş oldu.

Daha güçlü ve etkin bir Dengê KOMKAR için çalışmalarımızı hızlandırılmı.

riya azadi

21 Adar, 1982
Sal 1, hejmar 1

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdistana Tirkiye

Em dengê
partiyê
bikin
dengê gel

Partimizin sesini kitlelerin
sesi haline getirelim

Emekçiler,

Yoldaşlar,

Partimizin merkez yayın organı RİYA AZADİ'nin ilk sayısı elinize ulaşıyor. Bugüne dek görüşlerimizi legal ve illegal çeşitli araçlarla kadrılara ve kitlelere ulaştık. Sırdi Partimiz, kadrılara yol göstermede ve kitlelere sebatnede önemli bir araca kavuşuyor.

Türkiye'de ve Kürdistan'da faşist ve sömürgeci zorbalık devam ediyor. Zindanlar, dola, işkence çarkı amansızca çalışıyor. İstislah ve açlık insanlarımızı kasıp kavuruyor. Ve Kürdistan'da sömürgeci zulüm her türlü ölçüye aştı, asgın utanmaz, perwaz bir barbarlığa dönüştü. Faşist sömürgeci iktidar, yurtsever, sosyalist örgütler gibi Partimizi de esmeye, dağıtmaya çalışıyorlar. Böyle bir dönemde ilk sayımızın çıkması ayrıca önem taşıyor. Düşmanın saldırısı, derinlere kök salan haklı kavgamızı durdurmadı, durduramaz. Merkez yayın organımız ise bu saldırılara karşı koymada, Partimizi bu zor dönemden başarıyla geçirmede, safı pekiştirme, kitlelere yol göstermede etkin rol oynayacaktır. RİYA AZADİ bu dönemden koşullarına uygun biçimde de 8 sayılı olarak çıkıyor. O, her konuda görüşlerimizin özünü taşır. Geniş, ayrıntılı yorum ve değerlendirmeleri ise, daha önce yaptığımız gibi, kitap, broşür ve benzeri araçlarla yapacağız.

Merkez yayın organımızın başarısı, her şeyden önce yoldaşlarımızın aktif çalışmalarıyla mümkündür. Yoldaşlarımız, buldukları çeşitli haberleri, bunları yansıtmaya hazır, görüşlerini belli kanallardan bize ulaştırmalıdır. Bir yandan polis kadrosu kaptırmamak için güllüğe titiz biçimde uyarmak, diğer yandan onu tabandaki her yoldaş, sempatisanlara, ilerici-yurtsever insanlara ulaştırmanın önemli bir görev olduğunu unutmayalım. Devrimci hareketin sesinin susulmasına çabaldığı böyle bir dönemde kitlelere ulaşarak, elden ele dolacakları her nüsha, karamsarlığa yenmekle, kitlelerin direncini canlı tutmakla ve geleceğin daha zorlu, daha sağlıklı kavgamızı pekiştirilmesinde bir tohum görevi yapacaktır.

Yoldaşlar, ancak nereye nasıl gidileceklerini bilenler menzile ulaşabilirler. Programımızın ve politikamızın kitlelere mal edilmesinde merkez yayın organımız önemli bir araç rolü oynayabilir ve omuzlayacaktır. Onun sesini kitlelerin sesine haline getirelim.

Yarınlar bizimdir!

Karkerê cotkaren Kurdistane,
Hevalo,

Hejmarê pêşîn a organa me ya navbendî, RİYA AZADİ, ewê daghije destê we.

Heya îro me bir û baweriyên xwe bi rîyên şêkerê û weşartî ghande hevalên xwe gel.

Nîha di destê me da haletek grîng heye ku dikare re şani hevalên me bide û dengê me bigihîne xebatkarên.

Îro li Tirkiye u Kurdistane zordestîya hukma faşist u koldar berdevam e. Zindan tije me. Eziyet u ledan her demê.

Betallî û bîqerî paştê gel dîskîne. U li Kurdistane zulm u zordestîya dijman gha de-
reca be germîye, harbare u hovtîye kol-
daran faşist dawaxan weki hemu teyşer-
lanên peşwero, welatpêrez u sosyalist,
Partiya me ji belay bînin, bîpêxîstnê. Di
demêke han da hejmarê me ya pêşîn der-
ke ku mana we grê e. Erişên dijman ne-
kerî şere me ye rast bide seknandin u ni-
kare. Şere me nh u nçal berdaye kur di
nav gel da. Organa me ya merkezi salahet
grîng e di destê me da bo berxwedana me
dijî erşên dijman, bo derbaxkirna Partiyê
bi serfirazî jî demêke usa teng, bo petkir-
na refên me u bo nişandana rîya rast jî gel
da. Dêre em we has bi kar binin.

tefîrsên freh ku dwe em dur u dîrej li ser
bexşînin, eme dîsa wek bere kutêb u kte-
bikan derxin u belawin.

Eskereye ku serketina organa me, berî
her tîştî, bi xebata we hevalên, hî xebata
we ye bi dil u bi weştan pek e. Dêre em-
daman Partiyê xebere derberxê xwe, tevî
bir-bawerî u peşwariyên xwe jî rîyên me
yen weşartî bîhîştin. Me ew em, bereki
va, bona ku hevalên nêdest polêz u cen-
dîrmê gelek bi awakî weşartî kar bînin,
bereki va jî, dêre em tuvar bîrînin ku gi-
handina organa merkezi destê hemu endam-
an, u ciya jî destê me hat, destê destên

wehatkar u bi dîzî jî yekî derbaxî we dîn,
bibe, dikare roletî bilize di xurtirina bir
u baweriyên wan bo serketne, bo xebata
geq dîjî zîme u bo bejandin u bîlîndbuna
yere sebhîni, bi taybetî di demêke han da
ku dijman dîxwazê dengê tevgera şoreş-
gerî bide birin.

Hevalo, tene ew kesana dîman bigî-
hîjin menzile, ewen ku zîzaan bînin ku u
çawa bînin. Organa me ya navbendî dikare
kareke has pek bîne bona ku karker u
cotkaren Kurdistane u partiyayê geq pro-
gram u siyaseta me xweyê nasbêke u je ra
xwedî derkeve. Emê dengê we bînin den-

Halkımızın sürdürdüğü özgür ve demokratik bir Kürdistan yaratma mücadelesinde yeni bir adım daha atıldı ve Riya Azadi yayını hayatına başladı. Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Merkez Komitesi yayını organı olan Riya Azadi'nin 1.Sayı 21 Mart'ta çıkmış bulunuyor.

Kuşkusuz Riya Azadi güç bir görevi yerine getirmekle karşı karşıyadır. Ama o üstlendiği görevin öneminin ve güçlüğünün bilincindedir ve bu bilinç birinci sayısında şöyle dile getiriliyor:

" Düşmanın saldırısı, derinlere kök salan haklı kavgamızı durduramadı, durduramaz. Merkez yayın organımız ise bu saldırılara karşı koymada, Partimizi bu zor dönemden başarıyla geçirmede, safı pekiştirmekte, kitlelere yol göstermede elimizde güçlü bir silahtır; onu iyi kullanmalıyız."

Denge KOMKAR, üstlendiği onurlu ve tarihsel görevini yerine getirmekte, Riya Azadi'ye sonsuz başarılar diler.

BULGAR DİLİNDE TÜRKİYELİ ŞAİRLER

1981 yılında Bulgarca "20.ci

yüzyil Türk şiir antolojisi" adlı bir derleme yayınlandı. Bu antolojide "Narodnaya Kültürü" (Halkın Kültürü) yayınevi tarafından basıldı. Türkiyeli 86 şairden 357 şiir bu derlemeye yer almıştır.

Bu arada 1981 yılında yayınlanan Dünya anti-faşist şiir antolojisinde Kurt yazarı Kemal Burkay ve Türk şairlerinden Nazım Hikmet, A. Kadir, Arif Damar, Encüment Behzat Lau'n şiirlerine yer ayrılmıştır.

Şertên salawexti: 6 mehi 10 DM, salî 15 DM.
Âbone şartlari: 6 aylîk 10 DM, yillîk 15 DM.

Hesap-No: Postscheckamt Frankfurt
Konto-Nr. 405767 - 606

Xwedi
Sahibi

► Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan lî Elmanya Federal

Navnişan:

6000 Frankfurt, Westendplatz 34, Federal Almanya

Berpirsiyar
Sorumlu

► A. Saydam

IMPRESSUM

Herausgeber: KOMKAR

Föderation der Arbeitervereine

aus Kurdistan in der BRD

Verantwortlicher Chefredakteur:

A. Saydam

Druck: Eigendruck